

Rabobank

Algemene voorwaarden voor de effectendienstverlening van de Rabobank 2018

Inhoudsopgave

- Hoofdstuk 1 Uitleg gebruikte woorden
- Hoofdstuk 2 Algemene bepalingen
- Hoofdstuk 3 Bepalingen die gelden voor de effectenrekening
- Hoofdstuk 4 Bepalingen die gelden voor de effectendienstverlening
- Hoofdstuk 5 Bepalingen die gelden voor bepaalde vormen van beleggingsdienstverlening

Bijlagen

- 1 Beknopte beschrijving van ons beleid bij belangenconflicten
- 2 Bescherming van uw effecten en gelden bij de Rabobank
- 3 Algemene beschrijving van de aard en risico's van effecten
- 4 Het orderuitvoeringsbeleid van de Rabobank

Deze bijlagen zijn een onderdeel van deze algemene voorwaarden.

Hoofdstuk 1 Uitleg gebruikte woorden

We gebruiken bepaalde woorden in de overeenkomst en in deze algemene voorwaarden. Hieronder leest u wat wij met een aantal van deze woorden bedoelen.

Rekeninghouder:	<ul style="list-style-type: none">• de natuurlijke persoon of personen, en/of• de rechtspersoon of rechtspersonen, en/of• de beherende vennoot of beherende vennoten van een commanditaire vennootschap, en/of• de vennoot of vennoten van een vennootschap onder firma, en/of vergelijkbare entiteiten naar buitenlands of internationaal recht, voor wie wij een effectenrekening aanhouden, zowel samen als ieder apart.
U:	<ul style="list-style-type: none">• de rekeninghouder, en/of• alle rekeninghouders samen, en/of• iedere rekeninghouder apart.
Wij, Rabobank: Rabobank Groep:	Coöperatieve Rabobank U.A. de economische eenheid waarin wij samen met andere rechtspersonen en vennootschappen organisatorisch zijn verbonden.
Effecten:	<ol style="list-style-type: none">1 • een aandeel of een ander daarmee gelijk te stellen verhandelbaar waardebewijs of recht<ul style="list-style-type: none">• een obligatie of een ander verhandelbaar schuldinstrument• elk ander verhandelbaar waardebewijs waarmee aandelen, obligaties of een ander verhandelbaar schuldinstrument door uitoefening van de daaraan verbonden rechten of door conversie kan worden verworven of dat in geld wordt afgewikkeld2 een geldmarktinstrument (zoals depositocertificaten en commercial paper)3 een recht van deelneming in een beleggingsinstelling (zowel actief beheerde beleggingsfondsen als indextrackers)4 • een optie<ul style="list-style-type: none">• een future• een swap• een (rente)termijncontract, of• een ander derivatencontract dat betrekking heeft op effecten, valuta, rentevoeten, rendementen of andere afgeleide instrumenten, indexen, grondstoffen of een andere economische waarde en dat kan worden afgewikkeld door middel van materiële levering of in contanten5 alle op een effectenrekening geadmistreerde vorderingen die u ter zake van de hiervoor onder 1 tot en met 4 vermelde effecten van een bepaalde soort op ons en/of derden heeft of zal verkrijgen6 al hetgeen wij van tijd tot tijd als effect zullen aanmerken en wij op een effectenrekening administreren.
Effectenrekening:	de rekening die wij voor u aanhouden en waarop effecten worden geadmistreerd.
En/of-effectenrekening:	een effectenrekening met meer rekeninghouders. Elke rekeninghouder mag de effectenrekening zelfstandig gebruiken, dus zonder medewerking van de andere rekeninghouder(s).
En-effectenrekening:	een effectenrekening met meer rekeninghouders. De rekeninghouders mogen de effectenrekening alleen samen gebruiken.
Geldrekening:	de beleggersrekening of andere bankrekening die hoort bij de effectenrekening. In de overeenkomst staat welke rekening dit is. Bedragen die u in het kader van de beleggingsdienstverlening moet betalen of ontvangen kunnen wij van deze rekening af- dan wel bijboeken.
Gebruiken van de effectenrekening:	alle bankzaken die u met de effectenrekening mag doen. Bijvoorbeeld ons een order tot koop of verkoop van effecten geven of een overboekingsopdracht geven.
Overeenkomst:	de tussen u en ons gesloten overeenkomst waarin is vastgelegd dat wij voor u een effectenrekening aanhouden, daaronder mede begrepen de vermogensbeheerovereenkomst.
Beurs:	een gereguleerde markt, multilaterale handelsfaciliteit of georganiseerde handelsfaciliteit.

Hoofdstuk 2 Algemene bepalingen

1 Geldrekening

Zolang u een effectenrekening bij ons heeft, bent u verplicht ook een beleggersrekening als geldrekening bij ons aan te houden met dezelfde tenaamstelling als de effectenrekening. Dit kan een andere geldrekening zijn als wij dat met u hebben afgesproken.

2 Uw contactgegevens en wijzigingen daarvan

1. Er zijn verschillende manieren waarop wij contact met u kunnen opnemen, bijvoorbeeld door post naar uw woonadres te sturen. Als wij van u een e-mailadres of mobiel telefoonnummer hebben gekregen, dan kunnen we dat ook gebruiken om contact met u op te nemen.
Bijvoorbeeld over de uitvoering van een opdracht die u ons heeft gegeven.
2. Wijzigt er iets in uw contactgegevens? Geef dit dan zo spoedig mogelijk aan ons door zodat wij onze dienstverlening daarop kunnen afstemmen.

3 Identificatiecode

1. Wilt u beleggen bij de bank? Dan hebben wij altijd een identificatiecode van u nodig. Deze code hebben wij nodig om over uw orders aan onze toezichthouders te kunnen rapporteren.
2. Bent u een particuliere klant met de Nederlandse nationaliteit? Dan is deze identificatiecode uw paspoortnummer of het nummer van uw identiteitskaart. Heeft u een andere nationaliteit? Dan kan dit een ander nummer zijn. Dit hangt af van de nationaliteit die u bezit.
3. Bent u een zakelijke klant en staat uw onderneming ingeschreven bij de Kamer van Koophandel? Dan heeft u ook een identificatiecode nodig, de zogenaamde Legal Entity Identifier (LEI). Deze kunt u aanvragen bij de Kamer van Koophandel. Meer informatie over het aanvragen van de LEI vindt u op de website van de Kamer van Koophandel. Staat u niet ingeschreven bij de Kamer van Koophandel? Dan kunt u een LEI aanvragen bij een uitgevende instelling in het buitenland. Deze instelling wordt een Local Operating Unit genoemd.
4. Verstrekt u ons geen identificatiecode? Dan mogen wij weigeren bepaalde beleggingsdiensten aan u te verlenen.

4 Meedelen

1. Als u ons iets meedeelt, kan dat schriftelijk of via e-mail. Tenzij vooraf duidelijk is dat u het ook op een andere manier kan laten weten. Dit artikel geldt niet voor het geven van opdrachten.
Hoe u opdrachten kunt geven leest u verderop in deze algemene voorwaarden.
2. Als wij u iets willen meedelen of laten weten, kunnen we dat op verschillende manieren doen. Wij kunnen dit ook alleen via een online dienst doen. Bijvoorbeeld via Rabo Internetbankieren. Wij hoeven dit dan niet meer op een andere manier te doen. Gaat het om informatie die niet persoonlijk aan u is gericht? Dan kunnen wij volstaan met het beschikbaar stellen van de informatie op onze website.

5 Persoonsgegevens

Wij verwerken uw persoonsgegevens. Het Privacy Statement (zie www.rabobank.nl) beschrijft de manier waarop wij en andere groepsonderdelen van Rabobank omgaan met uw persoonsgegevens.

6 Vastleggen communicatie

Wij kunnen telefoongesprekken en andere vormen van communicatie tussen u en ons vastleggen. Deze vastlegging mogen wij onder meer gebruiken voor reconstructie en bewijs, de afhandeling en de vastlegging in de administratie van orders en opdrachten, interne controledoeleinden, fraudebestrijding alsmede voor beoordelingsdoeleinden en trainings- en coachingsdoeleinden. Na maximaal 7 jaar vernietigen we deze vastgelegde communicatie.

7 Verstrekken van informatie over u

1. Bij de uitvoering van beleggingstransacties worden ook andere partijen ingeschakeld, ook in andere landen binnen of buiten de Europese Unie. Daarbij kunnen uw persoonsgegevens worden doorgegeven. Dit kan betekenen dat uw persoonsgegevens worden doorgegeven aan derden in landen die niet hetzelfde beschermingsniveau van persoonsgegevens kennen als in de Europese Unie.
2. Wij zijn verplicht aan onze toezichthouder te rapporteren over de door u aan ons gegeven orders. Daarnaast kan het zijn dat wij derden (al dan niet buiten de Europese Unie), informatie moeten geven over u, uw opdrachten en/of uw effecten. Het kan daarbij bijvoorbeeld gaan om een toezichthouder of een andere bevoegde autoriteit die wij op basis van een overeenkomst of de wet informatie moeten geven. Of om een toezichthouder die uw persoonsgegevens opvraagt in het kader van een onderzoek, tijdens of na het verwerken van deze gegevens. Wij kunnen verplicht zijn aan deze onderzoeken onze medewerking te verlenen. Wij hoeven het u niet te vertellen als wij een derde informatie geven en het kan zelfs zijn dat we tot geheimhouding verplicht zijn.
3. Ook kunnen de partijen die wij hebben ingeschakeld of partijen die effecten hebben uitgegeven (al dan niet buiten de Europese Unie) ons vragen om aanvullende gegevens van u, bijvoorbeeld om aan hun wetgeving te kunnen voldoen. Hierdoor kunnen bevoegde lokale toezichthouders een onderzoek instellen naar uw gegevens zowel tijdens als na de verwerking van uw order. Deze partijen kunnen zich bevinden in landen die niet hetzelfde of een lager beschermingsniveau van persoonsgegevens kennen dan Nederland.
4. Geven wij de informatie als hiervoor in lid 2 en 3 bedoeld niet? Bijvoorbeeld omdat u dat niet wilt of omdat wij dat niet mogen? Dan kan dat gevolgen hebben voor de dienstverlening aan u. Het kan dan bijvoorbeeld zo zijn dat u de effecten (tijdelijk) niet kan verhandelen en dat u de rechten die zijn verbonden aan de effecten (tijdelijk) niet kunt uitoefenen (bijvoorbeeld het recht op dividend), dat wij bepaalde effecten moeten verkopen of dat wij de overeenkomst met u moeten beëindigen.
5. Wij mogen aan zekerheidsgevers, bijvoorbeeld iemand die borg voor u staat en anderen die direct of indirect bij de overeenkomst en/of de effectenrekening betrokken zijn of worden, informatie geven over u en over de overeenkomst.

8 Verplichtingen tegenover een belastingautoriteit

1. Als wij u dat vragen geeft u ons alle gegevens, correct ingevulde en ondertekende formulieren, kopieën van documenten en andere informatie die wij nodig hebben om ervoor te zorgen dat wij onze verplichtingen uit een overeenkomst met of andere verplichtingen tegenover een belastingautoriteit van Nederland of een ander land kunnen nakomen. Ook doet u verder alles wat nodig is om ervoor te zorgen dat wij die verplichtingen kunnen nakomen. Als er wijzigingen zijn in de informatie die u ons gegeven hebt, geeft u die zo spoedig mogelijk aan ons door.
Vragen wij u om een ingevuld formulier of andere informatie in verband met Amerikaanse effecten waarin u rechtstreeks belegt dan wel indirect door bijvoorbeeld een beleggingsfonds dat in Amerikaanse effecten kan beleggen? En doet u dat niet? Dan zijn wij bevoegd de Amerikaanse effecten op uw effectenrekening namens u en voor uw rekening en risico te verkopen of, als dat niet mogelijk is, om de overeenkomst met u op te zeggen. Wij zijn daarbij niet verantwoordelijk voor de hoogte van de verkoopopbrengst.

2. Wij mogen uw gegevens ook verwerken voor zover die verwerking nodig is om onze verplichtingen uit een overeenkomst met of andere verplichtingen tegenover een belastingautoriteit van Nederland of een ander land na te komen. Onder de verwerkingen die wij mogen doen, vallen onder meer het gebruik van gegevens die wij al van u hebben, het verzamelen en opslaan van gegevens over u en het doorgeven van gegevens over u aan een belastingautoriteit van Nederland of van een ander land.
3. Moeten wij op grond van een overeenkomst of om een andere reden van een belastingautoriteit van Nederland of een ander land bronbelasting inhouden op betalingen aan u en moeten wij deze afdragen aan die belastingautoriteit? Dan komt deze bronbelasting voor uw rekening. Wij mogen het bedrag van de bronbelasting aftrekken van betalingen aan u of afboeken van uw rekening. Ook mogen wij u deze bronbelasting op een andere wijze in rekening brengen.
4. Wij zijn niet verplicht u behulpzaam te zijn bij het terugvorderen van bronbelasting ('tax reclaim service').

9 Kosten

1. Wij mogen u kosten in rekening brengen. U bent ons deze kosten verschuldigd. Wij mogen deze kosten van de geldrekening afboeken. Zorgt u voor voldoende saldo of kredietruimte op de geldrekening.

Wij bedoelen met kosten - mede afhankelijk van de aard van de dienstverlening - bijvoorbeeld:

- a kosten voor het aanhouden van de effectenrekening
- b kosten voor het gebruik van de effectenrekening, bijvoorbeeld voor het geven van een opdracht tot koop of verkoop van effecten
- c kosten voor de beleggingsdienstverlening die u afneemt
- d kosten voor het ontvangen van rekeninginformatie op papier
- e kosten van derden die wij hebben ingeschakeld
- f belastingen.

U kunt de actuele kosten vinden in de brochure 'Tarieven Beleggen bij de Rabobank' op www.rabobank.nl. Of u kunt deze opvragen bij uw lokale Rabobank. Wij geven u de totale kosten en u heeft de mogelijkheid bij ons om een uitsplitsing van de kosten te vragen.

2. Het kan zijn dat er nog andere kosten zijn, die u niet aan of via ons betaalt. Bijvoorbeeld belastingen.
3. Belegt u in een beleggingsfonds? Dan kan het zijn dat een beleggingsfonds ons kosten in rekening brengt voor de koop of verkoop van effecten in het beleggingsfonds. Is dat het geval? Dan brengen wij deze kosten bij u in rekening. U kunt deze kosten vinden in de Essentiële Beleggersinformatie (EBI) van het desbetreffende beleggingsfonds.
4. Voor verpakte retailbeleggingsproducten (zoals gestructureerde producten en opties) wordt aan u het essentiële-informatiedocument (EID) verstrekt. Deze informatie is wettelijk voorgeschreven om u te helpen om onder meer de aard en de risico's daarvan te begrijpen en u te helpen het met andere producten te vergelijken. Hierin kunt u ook informatie over de kosten van deze producten vinden.

10 Andere kosten

Wij maken soms andere kosten die verband houden met de effectenrekening. Deze kosten komen voor uw rekening voor zover deze redelijk zijn. Voorbeelden van deze kosten zijn:

- a kosten van onderzoek in onze administratie
- b incassokosten
- c kosten van een rechtszaak
- d Kosten van een procedure buiten de rechter om.

Als er voor bovengenoemde kosten een wettelijke regeling is, wordt die toegepast.

11 Wij kunnen kosten wijzigen

1. Hiervoor in artikel 9 en 10 worden onze kosten beschreven. Wij kunnen deze kosten wijzigen. Ook kunnen wij nieuwe kosten toevoegen of verwijderen. Wij laten het u minimaal 30 dagen voordat de wijziging ingaat weten.
2. Wij kunnen de kosten onder meer wijzigen in de volgende gevallen:
 - onze dienstverlening wijzigt
 - wij passen ons assortiment aan, bijvoorbeeld omdat wij een product uit ons assortiment halen of er juist aan toevoegen
 - wij stoppen met een deel van onze dienstverlening
 - wij samenwerken met een andere partij om een bepaalde dienst te kunnen verlenen, en die andere partij verhoogt of verlaagt de kosten
 - wij gaan samenwerken met een andere partij om een bepaalde dienst te kunnen verlenen
 - wij onze tarievenstructuur wijzigen. Bijvoorbeeld als wij zaken apart tarifieren die voorheen in de basisdienstverlening waren opgenomen. Of andersom
 - als wij meer kosten maken
 - als wij de verhouding tussen kosten en opbrengsten willen wijzigen
 - er komt nieuwe regelgeving of bestaande regelgeving wijzigt, en die regelgeving heeft invloed op onze dienstverlening aan u, en daarmee op de kosten die wij in rekening brengen. Of door nieuwe of gewijzigde regelgeving moeten of willen wij een bedrag bij u in rekening brengen. Bijvoorbeeld omdat de wetgever ons een bepaalde controleverplichting oplegt waarvoor wij kosten maken
 - door inflatie of prijsindexatie
 - bij ontwikkelingen in de maatschappij of in de markt.

12 Belangenconflicten

Tussen u en ons, tussen u en een medewerker van ons of tussen u en andere klanten kunnen belangenconflicten ontstaan. In bijlage 1 bij deze algemene voorwaarden kunt u lezen wat ons beleid is bij belangenconflicten. Wilt u meer informatie hierover? Dan kunt u ons daar om vragen.

13 Opzegging overeenkomst

1. U kunt de overeenkomst beëindigen door deze op te zeggen. U deelt de opzegging aan ons mee. Heeft u een en/of-effectenrekening? Dan mag ieder van u zonder medewerking van de andere rekeninghouder de overeenkomst opzeggen. Heeft u een en-effectenrekening? Dan kunt u alleen samen de overeenkomst opzeggen. Er geldt een opzegtermijn van één maand, te rekenen vanaf het moment waarop wij uw mededeling hebben ontvangen.
2. Ook wij kunnen de overeenkomst beëindigen door deze op te zeggen. Doen wij dit, dan geldt een opzegtermijn van één maand. Deze opzegtermijn geldt niet als wij de overeenkomst opzeggen omdat wij vinden dat de bankrelatie met u een gevaar is voor de integriteit van ons of van de financiële sector. Bijvoorbeeld bij een vermoeden van fraude of als de goede naam van ons of van andere banken wordt aangetast.
3. Heeft u een effectenrekening waarop al meer dan één jaar geen tegoed staat? Dan mogen wij deze opheffen. Wij informeren u hierover dan vooraf. Geeft u dan niet binnen één maand aan dat u het niet eens bent met de opheffing? Dan heffen we de rekening op.
4. Na opzegging of ontbinding van de overeenkomst mogen wij het gebruik van de rekening opschorten. Wij mogen dit ook doen als u een verplichting tegenover ons niet nakomt.

5. Opschorting, beëindiging of ontbinding van de overeenkomst ontslaat u niet van uw verplichtingen tegenover ons. De van toepassing verklaarde voorwaarden blijven gelden totdat u aan al uw verplichtingen heeft voldaan en er geen nieuwe verplichtingen meer kunnen ontstaan.
6. Staan er nog effecten op de effectenrekening als deze wordt beëindigd? Dan zijn wij bevoegd om op een door ons te bepalen tijdstip de effecten namens u en voor uw rekening en risico te verkopen. Wij zijn daarbij niet verantwoordelijk voor de hoogte van de verkoopopbrengst.

14 Fusie, splitsing, contractoverneming en overdracht

1. Fusie en splitsing van Rabobank

Wij kunnen samengaan met een andere rechtspersoon. Dat heet fuseren. Wij kunnen ook in onderdelen worden opgesplitst. Dat heet splitsen. Fuseren of splitsen wij? Dan kunnen onze rechtsopvolgers zelfstandig en ieder voor het geheel:

- alle rechten en bevoegdheden tegenover u uitoefenen
- al onze verplichtingen tegenover u nakomen.

2. Contractoverneming

Wij kunnen onze onderneming (deels) overdragen aan een ander. Wij kunnen daarbij de rechtsverhouding die wij met u hebben uit een overeenkomst overdragen. Dat heet contractoverneming. U geeft ons daarvoor nu al toestemming door het sluiten van de overeenkomst. Uiteraard krijgt u van de contractoverneming bericht.

3. Overdracht

Wij kunnen de vorderingen op u, de rechten uit de overeenkomst en de nevenrechten die daarbij horen, aan een ander overdragen of verpanden. Dit kan geheel of gedeeltelijk.

15 Heeft u een klacht?

Wij hebben een klachtenprocedure. Uw eigen lokale Rabobank is het eerste aanspreekpunt voor uw klacht. U kunt daar uw klacht indienen. Of u kunt gebruikmaken van het online klachtenformulier dat u vindt op www.rabobank.nl/klacht. Hier staat ook informatie over de klachtenprocedure en de voorwaarden die daarbij gelden.

Bent u niet tevreden over de afhandeling van uw klacht door uw lokale Rabobank? Dan kunt u een klacht indienen bij Rabobank Klachtenservice. Dat kan via het online klachtenformulier dat u vindt op www.rabobank.nl/klachtenservice. Of stuur een brief naar: Rabobank Klachtenservice, Antwoordnummer 750, 3500 ZJ Utrecht.

Bent u niet tevreden over de afhandeling van uw klacht door Rabobank Klachtenservice? Dan kunt u uw klacht voorleggen aan:

Klachteninstituut Financiële Dienstverlening (Kifid), Postbus 93257, 2509 AG Den Haag.

Informatie over de klachtbehandeling door het Kifid vindt u op www.kifid.nl.

16 Vergunning en Toezichthouders

Rabobank heeft een bankvergunning van de European Central Bank. Onder deze bankvergunning mag Rabobank als beleggingsonderneming optreden. Rabobank is daarom ook geregistreerd bij de Autoriteit Financiële Markten.

Onze toezichthouders zijn:

- European Central Bank, Sonnemannstrasse 20, 60314 Frankfurt am Main, Duitsland
Informatie vindt u op www.ecb.europa.eu.
- De Nederlandsche Bank N.V., Westeinde 1, 1017 ZN Amsterdam
Informatie vindt u op www.dnb.nl.
- Autoriteit Financiële Markten, Vijzelgracht 50, 1017 HS Amsterdam
Informatie vindt u op www.afm.nl.
- Autoriteit Consument en Markt, Muzenstraat 41, 2511 WB Den Haag
Informatie vindt u op www.acm.nl.
- Autoriteit Persoonsgegevens, Bezuidenhoutseweg 30, 2594 AV Den Haag
Informatie vindt u op www.autoriteitpersoonsgegevens.nl.

17 De taal die van toepassing is

De overeenkomst, de algemene voorwaarden, de bijlagen en de andere informatie zijn in het Nederlands. In geval van eventuele vertalingen is de Nederlandse tekst leidend.

18 Het recht dat van toepassing is, bevoegde rechter

Op de overeenkomst is alleen het Nederlands recht van toepassing. Als u een geschil voorlegt aan de rechter moet dat een Nederlandse rechter zijn.

19 Wijziging van de algemene voorwaarden

1. Wij kunnen de algemene voorwaarden altijd wijzigen, aanvullen of vervangen. Wij informeren u hierover als dat gebeurt.
2. Minimaal 30 dagen voordat de wijziging, aanvulling of vervanging ingaat, krijgt u hiervan een mededeling van ons.
3. Wij mogen de voorwaarden onder meer wijzigen in de volgende gevallen:
 - onze dienstverlening wijzigt. Bijvoorbeeld als gevolg van nieuwe ontwikkelingen
 - wij passen ons assortiment aan, bijvoorbeeld omdat wij een product uit ons assortiment halen of er juist aan toevoegen
 - wij stoppen met een deel van onze dienstverlening
 - er komt nieuwe regelgeving of bestaande regelgeving wijzigt, en die regelgeving heeft invloed op onze dienstverlening aan u. Of op de afspraken die wij met u moeten of willen maken
 - er is een rechterlijke uitspraak waardoor wij nieuwe afspraken met u willen maken. Of bestaande afspraken met u willen wijzigen
 - wij willen onze afspraken met u anders opschrijven. Bijvoorbeeld omdat wij denken dat de tekst duidelijker kan
 - bij ontwikkelingen in de maatschappij of in de markt.Als wij de voorwaarden wijzigen, laten wij u weten waarom wij dit doen.
4. Als u het niet eens bent met een wijziging, heeft u het recht de overeenkomst op te zeggen. Aan de opzegging van de overeenkomst zijn geen kosten verbonden. Om de overeenkomst af te wikkelen moet u de effecten verkopen of overboeken. Daarvoor betaalt u de reguliere kosten. Als u vóór de ingangsdatum van de wijziging niet reageert, heeft u de wijziging aanvaard.
5. De bijlagen bij deze algemene voorwaarden kunnen wij wijzigen zonder de algemene voorwaarden zelf te wijzigen. U krijgt hier dan bericht van. De actuele versie vindt u op www.rabobank.nl.

Algemene bepalingen die gelden voor zakelijke klanten

20 Onderlinge volmachten

Let op: daar waar in dit artikel rechten aan u worden toegekend, geldt dat voor elke rekeninghouder afzonderlijk.

1. Geldt de overeenkomst voor meer rekeninghouders? Bijvoorbeeld bij een vennootschap onder firma of een maatschap. Dan heeft elke rekeninghouder elke andere rekeninghouder een volmacht gegeven waarmee ieder van u apart alle rechtshandelingen met betrekking tot de overeenkomst mag verrichten, waaronder ook beschikkingshandelingen. Ieder van u is hier dan aan gebonden.
2. Bent u een rechtspersoon? Dan heeft u aan elke bestuurder een volmacht gegeven, waarmee iedere bestuurder apart alle rechtshandelingen met betrekking tot de overeenkomst mag verrichten, waaronder ook beschikkingshandelingen. Ieder van u is hier dan aan gebonden.
U moet ook iedere toekomstige bestuurder een dergelijke volmacht geven. Handelt deze bestuurder namens u? Dan gaan wij uit van het bestaan van zo'n volmacht.
3. De gevolmachtigde mag deze volmacht aan een ander geven. De gevolmachtigde mag dan ook zelf de volmacht blijven gebruiken.
4. De volmachten eindigen niet door het overlijden van de volmachtgever. Of als een rechter een volmachtgever onder bewind of curatele stelt.
5. Als de effectenrekening in een gemeenschap valt, kan nog steeds iedere gevolmachtigde apart alle rechtshandelingen verrichten. Dit geldt ook als deze gemeenschap wordt ontbonden of verdeeld.
6. Wij mogen altijd weigeren een gevolmachtigde rechtshandelingen te laten verrichten op basis van de volmacht.

21 Verrekening

Wij mogen altijd het tegoed en andere schulden van ons aan u verrekenen met vorderingen op u die wij en/of andere huidige en toekomstige rechtspersonen van Rabobank Groep hebben.

Daarbij maakt het niet uit of deze vorderingen opeisbaar of (on)voorwaardelijk zijn. Ook maakt het niet uit in welke valuta deze vorderingen luiden. Vorderingen in een andere valuta dan euro rekenen wij eerst om naar een bedrag in euro. Wij bepalen hoe we omrekenen en tegen welke koers. Wij hoeven geen verklaring af te geven voordat wij tot verrekening overgaan.

Hoofdstuk 3 Bepalingen die gelden voor de effectenrekening

22 Informatie over gebruik effectenrekening

1. Wij geven u informatie, onder meer over:
 - het gebruik van de effectenrekening
 - uitgevoerde effectenorders
 - kosten.
2. Wij informeren u via een online dienst, zoals Rabobank Internetbankieren, tenzij wij met u daarover andere afspraken hebben gemaakt.
3. Informatie die wij u toesturen moet u zo spoedig mogelijk na ontvangst controleren. Bijvoorbeeld een papieren rekeningafschrift, een e-mailbericht of een SMS-bericht.
Wij stellen ook informatie ter beschikking via online diensten. U controleert zo spoedig mogelijk, maar ten minste elke week of er via de online diensten waarvan u gebruik kunt maken, informatie beschikbaar is. Of vaker als daar een aanleiding voor is of als wij dat met u hebben afgesproken. Ziet u dat er elektronische informatie beschikbaar is? Controleer deze informatie dan zo spoedig mogelijk.
4. Is er iets niet juist in de informatie? Of denkt u dat er informatie ontbreekt? Laat het ons dan meteen weten.
5. Heeft u niet binnen 13 maanden op de informatie gereageerd? Dan hoeven wij niet meer tot correctie over te gaan. Na die termijn hoeven wij de effectenrekening bijvoorbeeld niet meer te corrigeren als er ten onrechte een effect is aangekocht. Behalve als het om een rekenfout gaat.
6. Fouten mogen wij altijd herstellen.
7. Saldo-informatie die u raadpleegt via apparatuur kan afwijken van wat op dat moment echt op de effectenrekening staat.

23 Extra regels bij een gezamenlijke effectenrekening

1. Is de effectenrekening van meer rekeninghouders? Dan is het een en/of-effectenrekening. Dit is alleen anders als wij met u hebben afgesproken dat het een en-effectenrekening is.
2. Voor zowel een en/of-effectenrekening als een en-effectenrekening gelden de volgende regels:
 - a Wij hoeven maar één rekeninghouder te informeren. Wij gaan ervan uit dat u deze informatie deelt met de andere rekeninghouder(s). Ieder van u is gebonden aan de informatie die wij aan één van u hebben gegeven. Dit geldt ook als de rekeninghouders niet op hetzelfde adres wonen. In dat geval sturen wij de informatie naar het adres dat u ons heeft meegedeeld.
 - b Overlijdt een rekeninghouder?
Dan mogen zijn erfgenamen in zijn plaats alleen samen de effectenrekening gebruiken en andere (rechts) handelingen met betrekking tot de effectenrekening verrichten. Zij mogen bijvoorbeeld samen aan ons meedelen dat een en/of-effectenrekening een en-effectenrekening moet worden.
 - c U mag ons mede namens de andere rekeninghouder informeren of mededelingen doen.
 - d Een doelrisicoprofiel dat is vastgesteld voor de effectenrekening geldt voor iedere rekeninghouder.

24 En/of-effectenrekening

Voor een en/of-effectenrekening gelden ook de volgende regels.

1. U mag de effectenrekening ieder apart gebruiken. Dit geldt ook na het overlijden van één van de rekeninghouders. Of na ontbinding als de rekeninghouder een rechtspersoon is. Elke rekeninghouder mag ook apart andere (rechts) handelingen verrichten, die betrekking hebben op de effectenrekening. Bijvoorbeeld het geven van een volmacht.
2. Elke rekeninghouder mag ook apart andere (rechts)handelingen verrichten met betrekking tot de overeenkomst. Bijvoorbeeld het doorgeven van een adreswijziging, het laten vaststellen en wijzigen van het doelrisicoprofiel en het opzeggen van de overeenkomst.
De medewerking van de andere rekeninghouders is niet nodig. Alle rekeninghouders zijn gebonden aan deze (rechts) handelingen.
3. De medewerking van alle rekeninghouders is nodig om te wijzigen wie de rekeninghouders zijn.
4. Wij mogen, als wij dat nodig vinden, de medewerking van alle rekeninghouders vragen voor het gebruik van de effectenrekening of het verrichten van andere rechtshandelingen. Ook mogen wij van de en/of-effectenrekening een en-effectenrekening maken als wij dat nodig vinden.
5. Als het tegoed op de effectenrekening in een gemeenschap valt, geldt wat hiervoor in lid 1 staat. Dit geldt ook als de gemeenschap wordt ontbonden of verdeeld.
6. In sommige gevallen zegt de wet dat de rekeninghouders elkaar volmacht moeten geven om de effectenrekening ieder apart te gebruiken. Hieronder vallen ook beschikkingshandelingen. Door de overeenkomst te sluiten geeft u elkaar deze volmacht. Deze volmacht eindigt niet als een rekeninghouder overlijdt. Ook niet als een rechter een rekeninghouder onder bewind of curatele stelt. U mag deze volmacht aan een ander geven.
7. Wilt u niet meer dat een andere rekeninghouder apart de en/of-effectenrekening gebruikt? Dan kunt u het volgende doen:
Dan kunt u het volgende doen:
 - a U deelt ons mee dat u wilt dat de andere rekeninghouder de effectenrekening niet meer zonder uw medewerking gebruikt. Dan wordt de effectenrekening een en-effectenrekening. Let op: u mag de effectenrekening dan ook zelf niet meer zonder medewerking van de andere rekeninghouder(s) gebruiken. Dit mogen de rekeninghouders dan alleen nog samen doen.
 - b Deze mededeling heeft nog een gevolg. Alleen de volmachten die door alle rekeninghouders samen zijn gegeven blijven geldig, alle andere volmachten vervallen. Opdrachten die aan ons gegeven zijn voordat of kort nadat van de en/of-effectenrekening een en-effectenrekening is gemaakt, mogen wij uitvoeren als wij dit redelijkerwijs niet meer kunnen voorkomen
 - c Na uw overlijden mogen ook uw erfgenamen samen zo'n mededeling aan ons doen. Met dezelfde gevolgen.

25 En-effectenrekening

Is de effectenrekening een en-effectenrekening? Dan mag u de effectenrekening alleen samen gebruiken. Verder gelden de regels die in artikel 23 staan.

26 Volmacht

1. U mag aan iemand anders toestemming geven om namens u de effectenrekening te gebruiken. Deze toestemming noemen wij volmacht, de persoon aan wie u de toestemming heeft gegeven is de gevolmachtigde. Wij mogen eisen stellen aan de volmacht en aan degene die gevolmachtigde is.

2. De regels die voor u gelden, gelden ook voor de gevolmachtigde. Dit geldt ook voor de aanwijzingen en voorschriften. U zorgt ervoor dat de gevolmachtigde deze regels, aanwijzingen en voorschriften kent en zich eraan houdt. Dat geldt ook voor de wijzigingen daarvan. Wij zijn niet verplicht met een gevolmachtigde te handelen.
3. Het handelen van de gevolmachtigde wordt aan u toegerekend. Dit betekent dat wij het gebruik van de effectenrekening door de gevolmachtigde als uw gebruik beschouwen. U bent hier op dezelfde manier aan gebonden en voor aansprakelijk als voor uw eigen handelen. Wij controleren niet of de gevolmachtigde binnen de grenzen van de volmacht handelt.
4. Een volmacht mag niet meer worden gebruikt als één van de rekeninghouders die deze heeft afgegeven of de gevolmachtigde:
 - a overlijdt
 - b failliet of insolvent wordt verklaard
 - c surseance van betaling wordt verleend
 - d onder bewind wordt gesteld
 - e onder curatele wordt gesteld of op hem de wettelijke schuldsaneringsregeling van toepassing wordt verklaard.
5. De volmacht mag ook niet meer worden gebruikt als:
 - a de tijd waarvoor de volmacht is verleend is verlopen
 - b de gevolmachtigde de volmacht opzegt
 - c één van de rekeninghouders die de volmacht heeft afgegeven de volmacht intrekt of herroept
 - d één van de rekeninghouders die de volmacht heeft afgegeven de effectenrekening niet meer alleen mag gebruiken
 - e wij de volmacht of de gevolmachtigde niet langer accepteren.
6. Gebeurt er iets waardoor de volmacht eindigt? Laat u of de gevolmachtigde het ons dan meteen weten. U spreekt dit af met de gevolmachtigde. Als u of de gevolmachtigde ons niet informeert over het einde van de volmacht, zijn wij niet aansprakelijk voor de gevolgen daarvan. Bijvoorbeeld als de persoon die de volmacht had de effectenrekening toch nog gebruikt.
7. Heeft de gevolmachtigde opdrachten aan ons gegeven voordat of kort nadat de volmacht is geëindigd of niet meer gebruikt mag worden? Dan mogen wij deze uitvoeren als wij de uitvoering daarvan redelijkerwijs niet meer kunnen voorkomen.

27 Beperkingen in het gebruik van de rekening bij faillissement, WSNP en beslag

1. Als u failliet bent of in de wettelijke schuldsanering (WSNP) zit, mag u de effectenrekening niet meer gebruiken. Als de rechter u surseance van betaling verleent, mag u de effectenrekening niet meer alleen gebruiken, maar alleen nog samen met uw bewindvoerder. Surseance van betaling is door de rechter verleend uitstel van betaling.
2. Is de effectenrekening van meer rekeninghouders en doet zich bij één of meer rekeninghouders één van de hiervoor in lid 1 vermelde gevallen voor? Dan mag geen van u de effectenrekening nog gebruiken.
3. Als op de effectenrekening beslag is gelegd, mag u de effecten waarop beslag ligt, niet meer gebruiken.

28 Overlijden

1. Als u overleden bent, is het van belang dat wij hiervan zo spoedig mogelijk op de hoogte worden gebracht.
2. Stelt iemand na uw overlijden dat hij bevoegd is de effectenrekening te gebruiken of (rechts)handelingen met betrekking tot de overeenkomst en/of de algemene voorwaarden te verrichten? Dan mogen wij verlangen dat ons als bewijs daarvan een verklaring van erfrecht wordt gegeven. Deze verklaring moet zijn opgesteld door een Nederlandse notaris. In plaats van een verklaring van erfrecht kunnen wij in bepaalde gevallen genoeg nemen met

andere stukken die wij acceptabel vinden. Bijvoorbeeld een Europese verklaring van erfrecht.

3. Wij hoeven geen informatie te geven over wat er op de effectenrekening is gebeurd vóór uw overlijden.
4. Alle erfgenamen dienen zich te houden aan de afspraken die wij met u hebben gemaakt.

29 Hoofdelijke aansprakelijkheid rechtsopvolgers rekeninghouder

Voor uw verplichtingen zijn uw rechtsopvolgers hoofdelijk en voor het geheel aansprakelijk.

30 Verpanding

1. Door het sluiten van de overeenkomst geeft u ons een pandrecht op alle effecten op de effectenrekening en al het geld op de geldrekening. Dit pandrecht geldt ook voor de effecten en het geld dat in de toekomst op deze rekeningen staat. En voor terugbetalingen en vergoedingen die u ter zake van de effecten krijgt. Dit pandrecht geeft u tot zekerheid voor alle schulden van u aan ons. Ook voor toekomstige schulden.
2. Door het sluiten van de overeenkomst geeft u ons een volmacht om de effecten en het geld telkens weer aan onszelf te verpanden en om alles te doen wat wij nodig vinden voor het vestigen en uitwinnen van deze verpanding. Deze volmacht is onherroepelijk en wij mogen deze volmacht aan een ander doorgeven (recht van substitutie). Bij de keuze van de ander aan wie wij de volmacht doorgeven zijn wij zorgvuldig. Door het sluiten van de overeenkomst verklaart u dat u de effecten en het geld aan ons mag verpanden.
3. Wij maken alleen gebruik van deze volmacht en verpanding als wij een vordering op u hebben of zullen krijgen. Hebben wij niets van u te vorderen of hebben wij wel een vordering op u maar is daarvoor voldoende zekerheid gesteld? Dan kunt u gewoon gebruik maken van de effectenrekening en de geldrekening, behalve als er een andere reden is waarom u de effectenrekening en de geldrekening niet kunt gebruiken (bijvoorbeeld als het een en-rekening is of er beslag op is gelegd).
4. U kunt uw rechten uit de overeenkomst niet aan een ander overdragen of verpanden. Overdragen of verpanden aan ons kan wel. Deze bepaling heeft goederenrechtelijke werking.

Hoofdstuk 4 Bepalingen die gelden voor de effectendienstverlening

31 Beleggingsdiensten en nevendiensten

Wij kunnen u de volgende beleggingsdiensten en nevendiensten aanbieden:

- het voor uw rekening ontvangen, doorgeven en uitvoeren van uw effectenorders, alsmede het handelen voor eigen rekening
- het geven van beleggingsadvies als u dat met ons heeft afgesproken
- het beheren van individueel vermogen als u dat met ons heeft afgesproken
- het overnemen of plaatsen van effecten
- het bewaren van uw effecten en het verrichten van administratieve handelingen die daarmee samenhangen. In bijlage 2 van deze voorwaarden vindt u meer informatie over de bescherming van uw effecten en gelden bij Rabobank
- het verstrekken van een effectenkrediet of een vergelijkbaar krediet als u dat met ons heeft afgesproken
- valutawisseldiensten voor zover deze samenhangen met het verlenen van beleggingsdiensten
- onderzoek op beleggingsgebied en financiële analyse en het geven van algemene aanbevelingen in verband met transacties in effecten als wij dat met u hebben afgesproken.

32 Klantindeling

1. Wij hebben u ingedeeld in de groep van niet-professionele beleggers. Dit geldt voor alle beleggingsdiensten en nevendiensten en ongeacht de soort effecten waarin u transacties wilt doen. De wet bepaalt dat wij tegenover een niet-professionele belegger een verdergaande zorgplicht hebben dan tegenover een professionele belegger.
2. U kunt ons vragen of wij u in de groep van professionele beleggers indelen. Wij zijn niet verplicht mee te werken aan dit verzoek.

33 Risico's van beleggen

1. Wij geven u informatie over de risico's die horen bij beleggen. Zo staat in bijlage 3 bij deze algemene voorwaarden wat de kenmerken zijn van de verschillende soorten effecten waarin u kunt beleggen en wat de risico's ervan zijn. Niet alle informatie over de verschillende soorten effecten staat in deze bijlage. U vindt hierover ook informatie op onze website. Wilt u nog meer informatie? Dan kunt u ons daarom vragen.
Verlenen wij beleggingsdiensten of nevendiensten aan u? Dan verklaart u daarmee dat u zich bewust bent van de risico's die horen bij beleggen en dat u deze risico's accepteert.
2. De waarde van uw belegging kan fluctueren. In het verleden behaalde resultaten bieden geen garantie voor de toekomst.
3. Een bestensorder is een order waarvoor u geen koerslimiet opgeeft. Deze order wordt normaal gesproken uitgevoerd tegen de koers die geldt meteen nadat de order is doorgegeven. Deze koers kan heel anders zijn dan de koers die vlak daarvoor gold. Geeft u een bestensorder? Dan accepteert u dit risico.
4. U kunt verlies lijden op uw beleggingen. U zorgt ervoor dat u deze verliezen kunt dragen.
5. Belegt u met geleend geld? Bijvoorbeeld met een effectenkrediet? Dan kan het zijn dat u uw hele inleg verliest en zelfs een schuld overhoudt.

34 Koersinformatie en niet-openbare informatie

1. Wij zijn niet verplicht u koersinformatie te geven. Als wij u koersinformatie geven, kan deze minder actueel of volledig zijn dan u verwacht. Baseert u uw mening of besluit op deze informatie, houdt u er dan rekening mee dat de informatie mogelijk niet actueel of onvolledig is en u hierdoor schade kunt leiden. Wij zijn dan niet aansprakelijk.
2. Niet-openbare informatie, bijvoorbeeld voorwetenschap, mogen wij niet gebruiken in het kader van onze dienstverlening aan u.

35 Collectieve acties

Een collectieve actie is een rechtszaak waarbij een groep beleggers een uitgevende instelling voor de rechter daagt vanwege geleden schade als gevolg van onjuist handelen door deze uitgevende instelling. Is er een collectieve actie of een vergelijkbare procedure over effecten die u heeft of heeft gehad? Dan hoeven wij u daarover niet te informeren.

36 Gebruik van index

Wij kunnen in het kader van onze beleggingsdienstverlening gebruik maken van een index (bijvoorbeeld Euribor, welke wordt geadmistreerd door het European Money Markets Institute (EMMI) die als een benchmark wordt gebruikt voor het bepalen van de waarde van een effect, het berekenen van een door u verschuldigd of te ontvangen bedrag, of voor het berekenen van het door een beleggingsfonds behaalde rendement. Het kan zijn dat een benchmark eindigt of materieel wijzigt. Dat kan impact hebben op uw product. In dit geval beschikken wij over een schriftelijk plan waarin staat welke acties wij ondernemen als de benchmark niet meer mag worden gebruikt, deze wijzigt of ophoudt te bestaan. Verdere informatie staat op www.rabobank.nl.

37 Aansprakelijkheid

1. Alle handelingen die wij met betrekking tot de effecten of de administratie van de effectenrekening verrichten, voeren wij voor uw rekening en risico uit. Bijvoorbeeld het aan- of verkopen van effecten.
2. Lijdt u verlies of heeft u minder winst doordat effecten in waarde dalen of stijgen? Dan zijn wij daarvoor niet aansprakelijk. Ook voor andere schade zijn wij niet aansprakelijk. Maar wij kunnen wel aansprakelijk worden gesteld als de schade het rechtstreeks gevolg is van opzet of grove schuld van ons.
3. Worden wij door een derde aansprakelijk gesteld in verband met effecten die wij voor u aanhouden? Dan kunnen wij u in een eventuele rechtszaak betrekken. Of kunnen wij een door ons te betalen vergoeding op u verhalen als u daarvoor aansprakelijk bent.
4. Wij zijn niet aansprakelijk voor schade die u lijdt door:
 - fouten van derden, zoals van een beurs, betaal- en afwikkelingsystemen of (inter)nationale centrale bewaarinstellingen tenzij wij niet zorgvuldig zijn geweest in de keuze van deze derden
 - storingen in betaal- en afwikkelingsystemen
 - maatregelen die wij nemen op basis van:
 - nieuwe of veranderde regelgeving
 - een voorschrift van een beurs, clearingsinstelling of settlementsysteem
 - bijzondere omstandigheden.
5. Zijn wij aansprakelijk tegenover u? Dan is onze aansprakelijkheid beperkt tot de directe schade die u lijdt. Voor indirecte schade zoals gevolgschade, zijn wij niet aansprakelijk.
6. Hebben wij anderen ingeschakeld bij de uitvoering van de overeenkomst? En zijn wij bij de keuze van deze hulppersonen zorgvuldig geweest? Dan zijn wij niet aansprakelijk voor fouten van deze hulppersonen. Heeft een

hulppersoon een fout gemaakt en heeft u daardoor schade geleden? Dan zullen wij u helpen bij uw pogingen de schade vergoed te krijgen.

7. Vindt u dat wij een order niet goed hebben uitgevoerd of dat wij een verkeerd beleggingsadvies hebben gegeven? Of dat wij naar uw mening een andere fout hebben gemaakt? Doet u dan alles om ervoor te zorgen dat schade wordt voorkomen of wordt beperkt.

38 Betalingsverplichtingen bij transacties in effecten

1. Als u transacties in effecten verricht waaruit voor u betalingsverplichtingen aan ons en/of derden kunnen ontstaan, mogen wij deze betalingsverplichtingen voor u voldoen. Dit mogen wij doen zodra deze betalingsverplichtingen zijn ontstaan. Door het sluiten van de overeenkomst geeft u ons hiervoor een onherroepelijke volmacht.
2. Als wij deze betalingsverplichtingen voor u voldoen, bent u de bedragen die wij in dit kader voor u voldaan hebben aan ons verschuldigd. Wij mogen deze bedragen ten laste van de geldrekening brengen. Wij mogen in verband met deze betalingsverplichtingen vooraf (een deel van) het tegoed en/of de ruimte in het (effecten)krediet reserveren. U kunt dit tegoed of die ruimte dan niet meer gebruiken.

39 Administratie effectenrekening

1. Wij administreren de effectenrekening voor u. Wij mogen rechten van u tegenover derden uitoefenen als dit nodig is voor het administreren van de effectenrekening. Bijvoorbeeld dividend of rente voor u ontvangen en bijboeken op de geldrekening of het ter omwisseling aanbieden van effecten.
2. De rechten die wij niet voor u uitoefenen zijn de volgende:
 - een vergadering van aandeelhouders bijeenroepen
 - een vergadering van aandeelhouders bijwonen en daar het woord voeren
 - het stemrecht uitoefenen
 - een onderzoek laten instellen naar het beleid en de gang van zaken van een rechtspersoon.Wilt u deze rechten zelf uitoefenen? Dan kunt u ons dat vragen en zullen wij ons best doen om dit mogelijk te maken.
3. In het kader van de administratie van de effectenrekening zijn er soms meerdere keuzemogelijkheden, zoals bij een openbaar bod of een claimemissie. Hebben wij niets afgesproken over hoe we zullen handelen in zo'n geval? Dan mogen wij voor uw rekening en risico een keuze maken, maar wij hoeven dit niet. Als dat mogelijk is, laten wij u van tevoren weten welke keuze wij zullen maken als u niet zelf kiest. Wij kiezen de optie waarvan wij denken dat die de voorkeur heeft van de meeste klanten. De keuze die wij maken is geen advies aan u.
4. U kunt voor sommige effecten een keuze maken hoe wij bepaalde beheerhandelingen, zoals het afwickelen van keuzedividenden, voor u uitvoeren. Wij mogen van deze keuze afwijken. Daarnaast zijn wij niet verplicht een beheerhandeling te verrichten. Uitkeringen op effecten die niet tot het beleggingsassortiment behoren worden standaard in contanten afgewikkeld. Het is niet mogelijk deel te nemen aan een claimemissie van effecten die geen deel uit maken van het beleggingsassortiment.

40 Opdrachten geven

1. U kunt ons opdrachten geven tot aan- of verkoop van effecten. Op onze website treft u informatie aan over de wijze waarop u dit kunt doen en de voorwaarden die daarbij gelden. U kunt het ons ook vragen. Heeft u met ons afgesproken dat u gebruik kunt maken van één of meer online diensten, zoals bijvoorbeeld Rabo Internetbankieren, de Rabo Beleggen App of een online dienst die hiervoor in de plaats komt? Dan kunt u via die online dienst opdrachten geven als dat voor zo'n soort effect mogelijk is.

Gebruikt u online diensten om opdrachten te geven? Dan zijn daarop de regels van toepassing die dan gelden voor die online dienst. Deze regels staan in de Voorwaarden voor betalen en online diensten van Rabobank of daarvoor in de plaats komende voorwaarden. Daarnaast kunnen nog bijzondere voorwaarden op de online dienst van toepassing zijn.

2. Wilt u handelen in opties? Dat kan als wij daarmee akkoord gaan.
3. Heeft u een opdracht niet op de juiste manier gegeven? Voldoet een opdracht niet aan de voorwaarden die wij stellen? Of is de opdracht voor ons onduidelijk of tegenstrijdig? Dan hoeven wij deze opdracht niet uit te voeren. Wij zijn dan niet aansprakelijk voor het niet of niet tijdig uitvoeren van de opdracht.
4. U zorgt ervoor dat er altijd genoeg geld of kredietruimte op de geldrekening is om alles aan ons te voldoen dat u in verband met een opdracht die u ons geeft moet betalen.
5. Geeft u ons een opdracht om effecten te verkopen? Dan mogen wij wachten met het uitvoeren van deze opdracht tot de effecten die u wilt verkopen op de effectenrekening staan en geleverd kunnen worden.
6. Geeft u ons een opdracht om effecten te kopen? Dan mogen wij weigeren deze opdracht uit te voeren als er onvoldoende tegoed op de geldrekening staat of onvoldoende ruimte binnen het (effecten)krediet is om de hele opdracht uit te voeren.
Heeft u een effectenkrediet en geeft u ons een opdracht om effecten te kopen of verkopen? Dan mogen wij een opdracht tot aankoop weigeren als het dekkingsresultaat onvoldoende is om de opdracht uit te kunnen voeren. Het dekkingsresultaat is het saldo op de geldrekening plus de kredietlimiet min eventuele verplichtingen. Bijvoorbeeld marginverplichtingen of reserveringen voor lopende effectenorders. Is de onderpandswaarde van de zekerheden die zijn gesteld voor het effectenkrediet lager dan de kredietlimiet? Dan telt het krediet slechts mee tot de onderpandswaarde van de zekerheden bij het bepalen van de dekkingsgraad.
7. Onder een opdracht om effecten te kopen valt ook een opdracht om in te schrijven op de uitgifte of een herplaatsing van bepaalde effecten (een emissie). Daarvoor geldt ook wat hiervoor in lid 6 staat. Het kan daarbij zo zijn dat u geen effecten krijgt toegewezen of niet alle effecten waarvoor u heeft ingeschreven. Daarnaast kan het bij een emissie zo zijn dat pas kort voor het openen van de beurs de toewijzing van effecten plaatsvindt. Dit betekent dat wij deze toewijzing niet altijd verwerkt kunnen hebben voor het openen van de handel in deze effecten op de beurs. Wij zijn niet aansprakelijk voor de eventuele schade die u hierdoor lijdt. Wij doen er echter alles aan de toewijzing zo snel mogelijk te verwerken.
8. Wij mogen altijd grenzen stellen aan de posities die u inneemt. En wij zijn niet verplicht een opdracht die u ons geeft te accepteren, bijvoorbeeld omdat deze naar ons redelijk oordeel als marktverstoring is aan te merken.
Geeft u ons een opdracht om effecten te verkopen die u niet heeft? En gaat het niet om een derivatencontract als omschreven in de definitie van effect (Hoofdstuk 1 'Effecten' onder 4)? Dan accepteren wij deze opdracht niet.
9. Een bestensorder is een order waarvoor u geen koerslimiet opgeeft. Wij mogen een bestensorder waaruit een financiële verplichting van u aan ons voortvloeit weigeren als er bijzondere omstandigheden zijn. Of als de laatst tot stand gekomen koers lager is dan een bedrag dat wij hebben vastgesteld.
10. Geeft u een order via een direct kanaal aan ons door, zoals telefonisch via de Rabo Orderlijn of online, zoals via de Rabo Beleggen App of via Rabo Internetbankieren? Dan controleren wij voor deze opdracht alleen of er voldoende tegoed op de geldrekening staat (bij een order tot aankoop) dan wel of de effecten op de effectenrekeningen staan (bij een order tot verkoop). En of de dekkingsgraad (zie hiervoor onder lid 4) uitvoering van de opdracht toelaat.
11. Heeft u rechten die zijn verbonden aan effecten die op een bepaalde dag hun waarde verliezen, zoals claimbewijzen? Dan mogen wij deze bestens (dus zonder koerslimiet) voor u verkopen op de laatste dag voor ze hun waarde verliezen. Behalve als u ons tijdig een andere instructie heeft gegeven.

41 Orderuitvoeringsbeleid

1. Bij het uitvoeren van opdrachten tot aan- en verkoop van effecten houden wij ons aan wat in bijlage 4 'Het orderuitvoeringsbeleid van de Rabobank' staat. Wij mogen opdrachten tot aan- en verkoop van effecten uitvoeren met onszelf of anderen als wederpartij. U stemt in met dit orderuitvoeringsbeleid en geeft, voor zover nodig, uitdrukkelijk toestemming daarvoor. In welke gevallen uitdrukkelijke toestemming nodig is, leest u in bijlage 4 'Het orderuitvoeringsbeleid van de Rabobank'.
2. Wij kunnen het orderuitvoeringsbeleid aanpassen als wij dat nodig vinden. Veranderen er belangrijke dingen? Dan laten wij u dat weten.
3. Is er sprake van een bijzondere omstandigheid? Bijvoorbeeld het uitvallen van een ordersysteem of grote drukte op de beurs? Dan zijn wij niet verplicht orders uit te voeren binnen de daarvoor gebruikelijke tijd. Wij zijn niet aansprakelijk voor schade die u daardoor lijdt. Behalve bij opzet of grove schuld van ons.

42 Orders verwerken

1. Verkopen wij effecten voor u? Dan mogen wij de verkoopopbrengst meteen bijboeken op de geldrekening en de effecten meteen afboeken van de effectenrekening.
Het duurt echter een aantal dagen voordat een effectentransactie helemaal is afgewikkeld.
De bedragen boeken wij pas bij op uw geldrekening als de effectentransactie helemaal is afgewikkeld. Vanaf dat moment vergoeden wij ook pas rente over dat bedrag, als voor de geldrekening een rentevergoeding geldt. Gebruikt u de verkoopopbrengst voordat de effectentransactie helemaal is afgewikkeld, bijvoorbeeld voor de aankoop van nieuwe effecten? Dan kunt u daardoor rood komen te staan.
2. Kopen wij effecten voor u? Of krijgt u effecten toegewezen na inschrijving op een emissie (uitgifte en/of herplaatsing van effecten)? Dan mogen wij het bedrag dat u moet betalen meteen afboeken van de geldrekening en de effecten meteen op de effectenrekening bijboeken. Het duurt echter een aantal dagen voordat u de effecten daadwerkelijk ontvangt. De rechten die verbonden zijn aan de effecten kunt u pas uitoefenen als u de effecten daadwerkelijk heeft ontvangen. Vanaf dat moment kunt u de effecten verkopen en heeft u recht op dividend.
3. Ontvangen wij de verkoopopbrengst dan wel de effecten toch niet? Dan mogen wij de bijschrijving ongedaan maken.
4. Alles wat u moet betalen vanwege opdrachten tot aankoop van effecten en in verband met het administreren van effecten mogen wij van de geldrekening afboeken.
Alles wat wij u moeten betalen vanwege opdrachten tot verkoop van effecten en in verband met het administreren van effecten mogen wij op de geldrekening bijboeken.

43 Looptijd orders

1. Dit zijn de looptijden die gelden voor opdrachten tot aan- en verkoop van effecten:
 - voor bestensorders (orders waarvoor u geen koerslimiet opgeeft):
tot het einde van de volgende handelsdag, gerekend vanaf de eerste dag dat de order kan worden uitgevoerd. Maar uiterlijk tot het einde van de laatste handelsdag van de volgende maand.
 - voor limietorders (orders waarvoor u wel een koerslimiet opgeeft):
tot het einde van de 10e handelsdag, gerekend vanaf de eerste dag dat de order kan worden uitgevoerd. Maar uiterlijk tot het einde van de laatste handelsdag van de volgende maand.
Wij mogen deze looptijden wijzigen.

2. Deze looptijden gelden niet voor derivatencontracten als omschreven in de definitie van effect (Hoofdstuk 1 'Effecten' onder 4). En ook niet als u een andere looptijd heeft opgegeven.
3. Is de looptijd verstreken en is de order niet uitgevoerd? Dan vervalt de order. Deze wordt dan niet meer uitgevoerd.

44 Royement van orders

1. Verandert er iets ten aanzien van bepaalde effecten? Worden deze bijvoorbeeld gesplitst? En heeft u een opdracht tot aan- of verkoop van deze effecten gegeven die nog niet is uitgevoerd? Dan royeren wij deze opdracht. Dat betekent dat wij deze niet zullen uitvoeren.

Er kan ook iets gebeuren waardoor de beurs besluit opdrachten die nog niet zijn verwerkt te royeren. Bijvoorbeeld als er met een bedrijf iets gebeurt dat van grote invloed zal zijn op de koers van de effecten in dat bedrijf. De beurs kan dan besluiten dat orders tot aan- of verkoop in effecten in dat bedrijf worden doorgehaald.

2. Een effect dat ex-dividend gaat, geeft niet langer recht op dividend als u dat effect krijgt geleverd nadat het ex-dividend is gegaan. Gaat een effect ex-dividend? Dan royeren wij orders in deze effecten na beursluiting op de dag voordat de effecten ex-dividend gaan. Wij voeren de order in deze effecten dan niet meer uit, dus ook niet met een aangepaste limiet. Wilt u dat wel? Dan geeft u ons een nieuwe opdracht.

We royeren de opdracht niet als het effect ex-dividend gaat als dit niet gebruikelijk is op de beurs waar de effecten worden verhandeld.

45 Fysieke effecten

Fysieke effecten zijn effecten (aan toonder) die u daadwerkelijk in uw bezit heeft. Fysieke effecten nemen wij niet meer voor u in bewaring. U kunt ons evenmin vragen ze te laten bijboeken op uw effectenrekening. U kunt ons ook niet vragen fysieke effecten uit te leveren of administratieve handelingen met betrekking tot fysieke effecten te verrichten.

46 Afrekening effecten anders dan in euro

Effecten anders dan in euro rekenen wij in euro's af. Het bepalen van de wisselkoers gebeurt op de volgende tijdstippen:

- aan- en verkooptransacties: op de datum van de transactie
- coupons, dividenden en lossingen: op de datum van betaalbaarstelling. De datum van couponuitkering en van een aflossing van een obligatie staan bij uitgifte vast. Deze wordt op de door de uitgevende instelling aangegeven datum uitgekeerd. Een bedrijf dat dividend uitkeert, maakt op haar aandeelhoudersvergadering bekend wanneer het dividend uitgekeerd wordt. Wij maken de uitkering aan u over zodra wij bericht ontvangen van onze bewaarder wanneer het bedrag aan ons betaald wordt
- corporate actions: op de afrekendatum. Bij corporate actions zoals bijvoorbeeld overnames ontvangt u het bedrag waarop u recht heeft zodra wij de uitkering van onze bewaarder ontvangen hebben
- toewijzingen op emissies (uitgiften en/of herplaatsingen van effecten): op de datum van toewijzing.

Wij mogen deze tijdstippen wijzigen.

Heeft u met ons afgesproken dat op een vreemde-valutarekening van u wordt afgerekend? Dan rekenen wij de effecten anders dan in euro niet in euro's af.

Meer informatie over de hieraan verbonden kosten vindt u op www.rabobank.nl.

47 Reglementen, voorschriften en gebruiken

U houdt zich aan de reglementen, voorschriften en gebruiken die gelden op de beurs waarop u handelt, dan wel die bij het gebruik maken van (buitenlandse) betaal- en afwikkelingsystemen en/of bewaarinstellingen van toepassing zijn.

48 Wijzigen beleggingsassortiment

1. Wij kunnen ons beleggingsassortiment wijzigen en besluiten bepaalde effecten niet langer in ons beleggingsassortiment aan te houden. Of om op een bepaalde beurs geen orders meer uit te voeren. Ook het beëindigen van de notering van effecten aan een beurs of het ontbreken van de vereiste vergunning of registratie kan een reden zijn om bepaalde effecten niet langer in ons beleggingsassortiment aan te houden. Dit kan ook het geval zijn als de wettelijk voorgeschreven informatie niet beschikbaar is. Ook kunnen wij besluiten dat wij bepaalde effecten niet meer voor u in bewaring nemen. Bijvoorbeeld omdat het voor ons te bewerkelijk is om deze effecten aan te houden, omdat u er minder heeft dan de minimale hoeveelheid die nodig is om in die effecten te kunnen handelen of omdat deze niet langer bij door ons ingeschakelde hulppersonen in bewaring kunnen worden gegeven.
2. Het kan zijn dat u bepaalde effecten daardoor niet meer op de effectenrekening kunt aanhouden. Heeft u deze effecten? Dan informeren wij u hierover voordat wij de wijziging van het beleggingsassortiment doorvoeren. En wij geven u een termijn waarbinnen u ons opdracht kan geven deze effecten naar een rekening bij een andere bank over te boeken of om deze effecten te verkopen als dat mogelijk is. Geeft u ons geen opdracht tot overboeking of verkoop binnen deze termijn? Dan zijn wij bevoegd de effecten namens u en voor uw rekening en risico te verkopen op een door ons te bepalen tijdstip. Wij zijn daarbij niet verantwoordelijk voor de hoogte van de verkoopopbrengst.
3. Kunnen bepaalde effecten niet meer op de effectenrekening aangehouden worden en ook niet meer worden overgeboekt of verkocht? Bijvoorbeeld als de uitgevende instelling failliet is gegaan of omdat het gaat om effecten die wij niet door een derde kunnen laten bewaren? Dan mogen wij deze effecten van de effectenrekening verwijderen. Dit betekent dat u afstand doet van al uw rechten met betrekking tot deze effecten.

Hoofdstuk 5 Bepalingen die gelden voor bepaalde vormen van beleggingsdienstverlening

49 Zelf beleggen

1. Bij zelf beleggen geeft u zelfstandig en op eigen initiatief orders tot aan- en verkoop van effecten aan ons, zonder dat wij u beleggingsadvies geven. Dit heet ook wel 'execution only'.
2. Wilt u zelf beleggen? Dan stellen wij u een aantal vragen om te beoordelen of deze manier van beleggen bij u past. Beantwoordt u de vragen niet of niet allemaal? Dan kunnen wij deze beoordeling niet maken. Kiest u toch voor zelf beleggen? Dan waarschuwen wij u dat wij als gevolg daarvan niet in staat zijn na te gaan of zelf beleggen voor u passend is. Wij waarschuwen u ook als wij op basis van uw antwoorden tot de conclusie komen dat zelf beleggen niet bij u past en u er toch voor kiest.
3. Geeft u een opdracht om bepaalde effecten te kopen? Dan vragen wij of u voldoende kennis en ervaring heeft om een opdracht tot koop van deze effecten te geven (de 'passendheidstoets') als dit wettelijk verplicht is. Daarnaast vragen wij u aan te geven of u tot de doelgroep behoort. Blijkt dat u onvoldoende kennis en ervaring heeft om een opdracht in deze effecten te geven? Of hebben wij te weinig informatie om dit te kunnen beoordelen? Dan waarschuwen wij u. Ook waarschuwen wij u als u aangeeft niet tot de doelgroep te behoren. U bepaalt vervolgens zelf of u de opdracht toch wil geven.

50 Beleggen met beleggingsadvies

1. Heeft u met ons een overeenkomst gesloten waarbij wij u beleggingsadvies geven? Dan kunt u van ons doorlopend beleggingsadvies krijgen. Wij geven daarbij een verklaring af dat het beleggingsadvies in overeenstemming is met de voor u vastgestelde uitgangspunten. Dit heet ook wel een geschiktheidsverklaring. Ontvangt u het beleggingsadvies telefonisch en wilt u een order geven? Dan ontvangt u de geschiktheidsverklaring achteraf. Tenzij u aangeeft dat u de verklaring wilt ontvangen vóór het geven van de order.
Wij zijn niet verplicht u ongevraagd beleggingsadvies te geven. Ook zijn wij niet verplicht u op voorhand ongevraagd informatie te geven over de koersontwikkelingen van effecten, economische ontwikkelingen of andere openbare dan wel van derden afkomstige informatie.
2. Beleggingsadvies kan onafhankelijk of afhankelijk zijn. Wij laten u weten of wij onafhankelijk of afhankelijk beleggingsadvies geven. Beleggingsadvies is onafhankelijk wanneer wij een groot aantal effecten en aanbieders van effecten met elkaar hebben vergeleken voorafgaand aan het geven van het advies. Advies is afhankelijk als wij alleen maar hebben gekeken naar een beperkt aantal effecten en aanbieders van effecten of deze aanbieders nauw met ons zijn verbonden. Meer informatie vindt u in de klantinformatiebrochure van de verschillende beleggingsadvies concepten.
3. U bewaakt zelf uw beleggingsportefeuille en u bent zelf verantwoordelijk voor beleggingsbeslissingen die u neemt over de samenstelling van uw beleggingsportefeuille. Dit geldt ook als u handelt op basis van een beleggingsadvies dat u van ons heeft gekregen. U handelt dus altijd voor eigen rekening en risico.
4. Is er een doelrisicoprofiel vastgesteld voor de effectenrekening? En geeft u een order buiten de adviseur om? Dan bent u er zelf verantwoordelijk voor dat orders die u geeft passen binnen het voor de effectenrekening vastgestelde doelrisicoprofiel. Wij geven dan geen geschiktheidsverklaring zoals hiervoor bedoeld in lid 1.

5. Periodiek vragen wij u uw uitgangspunten voor het beleggingsadvies te actualiseren. Wij kunnen u vragen dit online te doen, als u gebruik maakt van een online dienst, zoals Rabobank Internetbankieren. Is er niets veranderd in uw situatie? Dan kunt u dat ook online aangeven. In dat geval wijzigen uw uitgangspunten niet. Reageert u bij herhaling niet? Dan kunnen wij ervoor kiezen u geen beleggingsadvies meer te geven. Voor u geldt dan voortaan wat in het artikel hiervoor staat ('Zelf beleggen').
6. Verandert er iets in uw persoonlijke omstandigheden waardoor het doelrisicoprofiel kan veranderen? Bijvoorbeeld een wijziging in uw financiële positie, uw beleggingsdoelstellingen of risicobereidheid? Geeft u dit dan zo spoedig mogelijk aan ons door. Misschien wijzigt het doelrisicoprofiel namelijk door de veranderingen. Een ander doelrisicoprofiel kan betekenen dat wij u ander beleggingsadvies geven.
7. Beleggingsadviezen die wij u geven baseren wij op verwachtingen en zijn nooit een garantie. Door ons aan u gegeven beleggingsadviezen hebben slechts een tijdelijke geldigheid. U bepaalt zelf of u een beleggingsadvies wel of niet opvolgt.
8. Heeft u schade doordat u ons advies heeft opgevolgd? Bijvoorbeeld omdat de opbrengst van een effect niet overeenkomt met onze verwachting? Dan zijn wij niet aansprakelijk voor die schade. Maar wij kunnen wel aansprakelijk worden gesteld als de schade is veroorzaakt door een advies dat wij redelijkerwijs niet hadden mogen geven.
9. Geven wij u beleggingsadvies en volgt u dat meerdere malen niet op? En voldoet uw beleggingsportefeuille daardoor niet meer aan het vastgestelde doelrisicoprofiel? Of vinden wij dat u ons onvoldoende informatie geeft om u beleggingsadvies te kunnen geven? Dan kunnen wij ervoor kiezen u geen beleggingsadvies meer te geven. Voor u geldt dan voortaan wat in het artikel hiervoor staat ('Zelf beleggen').

Bepalingen die gelden als u een vermogensbeheerovereenkomst met ons heeft gesloten

51 Wat houdt vermogensbeheer in?

1. Vermogensbeheer betekent dat u uw beleggingsbeslissingen niet zelf neemt, maar door ons laat nemen. Hiervoor geeft u ons een opdracht en volmacht. Het geldt op de geldrekening en de effecten op de effectenrekening vormen samen het vermogen dat wij voor u beheren. In de overeenkomst vermogensbeheer staat welke rekeningen dit zijn.
2. Wij beheren uw vermogen volgens de uitgangspunten die we met u hebben afgesproken. Daaruit volgt dat wij alle handelingen voor uw rekening en risico uitvoeren met het vermogen dat wij voor u beheren. Zoals bijvoorbeeld het beleggen en herbeleggen in effecten en het zorgen voor voldoende saldo op de geldrekening om de met het vermogensbeheer gepaard gaande kosten te kunnen betalen. Wij zijn vrij in de manier waarop wij het vermogen beheren volgens de uitgangspunten die wij met u hebben afgesproken.

52 Uitgangspunten vermogensbeheer

U spreekt met ons af volgens welke uitgangspunten wij uw vermogen beheren. Wij leggen deze uitgangspunten vast in een document. Periodiek vragen wij u uw uitgangspunten voor het vermogensbeheer te actualiseren. Wij kunnen u vragen dit online te doen, als u gebruik maakt van een online dienst, zoals Rabobank Internetbankieren. Is er niets veranderd in uw situatie? Dan kunt u dat ook online aangeven. In dat geval wijzigen uw uitgangspunten niet. Wij blijven dan handelen volgens de laatste met ons afgesproken uitgangspunten voor het vermogensbeheer van uw portefeuille. Reageert u bij herhaling niet? Dan kan dat voor ons een reden zijn de overeenkomst vermogensbeheer te beëindigen. Hiervoor geldt wat hierna in artikel 56 staat.

53 Minimumbedragen en verwerkingstermijn

1. Wij kunnen minimumbedragen bepalen voor:

- het vermogen dat wij voor u beheren
- stortingen
- opnames.

Wij kunnen deze bedragen wijzigen. Ook kunnen wij voorwaarden stellen aan de manier waarop u een storting of opname kan doen en het aantal keer dat u een storting of opname kunt doen. Meer informatie hierover vindt u in de klantinformatie en op onze website.

2. Stort u een bedrag op de geldrekening? Dan zorgen wij ervoor dat deze stortingen binnen 10 beursdagen nadat het op de geldrekening is bijgeschreven worden belegd.
3. Wenst u een opname te doen? Dan zorgen wij er voor dat binnen 10 beursdagen tot verkoop van de benodigde effecten wordt overgegaan en de verkoopopbrengst op de geldrekening wordt bijgeschreven.

54 Samenvoegen orders

Wij kunnen orders tot aan- of verkoop van effecten samenvoegen met orders van andere rekeninghouders. Dit geldt ook voor een emissie (uitgifte en/of herplaatsing van effecten).

55 Kosten vermogensbeheer

1. U betaalt kosten voor het beheer van uw vermogen. Wij mogen deze kosten wijzigen. De voorwaarden hiervoor zijn opgenomen in artikel 11. Wat de actuele kosten zijn, kunt u vinden op onze website of opvragen bij uw adviseur. Op onze website ziet u ook welke kosten in de effecten waarin wordt belegd zelf zijn verwerkt.
2. De kosten van het vermogensbeheer schrijven wij af van de geldrekening. Moet u kosten betalen? Dan kunnen wij effecten verkopen. De verkoopopbrengst gebruiken wij om de kosten te betalen. Wij handelen op deze manier omdat wij het vermogensbeheer zo uitvoeren dat er zo veel mogelijk wordt belegd en er dus steeds zo min mogelijk geld op de geldrekening staat.

56 Einde vermogensbeheer

1. U kunt de vermogensbeheerovereenkomst opzeggen. In tegenstelling tot wat hiervoor in deze algemene voorwaarden staat, geldt daarvoor geen opzegtermijn.
2. Ook wij kunnen de vermogensbeheerovereenkomst opzeggen. Daarvoor geldt een opzegtermijn van één maand. Dit kunnen wij bijvoorbeeld doen als:
- wij vinden dat u uw verplichtingen tegenover ons niet nakomt. Zoals wanneer wij u om informatie vragen die wij nodig hebben om het vermogensbeheer goed te kunnen uitvoeren en u ons die informatie niet geeft
 - u uw uitgangspunten voor het vermogensbeheer niet actualiseert als wij u dat vragen.

In de volgende gevallen kunnen wij de overeenkomst vermogensbeheer opzeggen zonder opzegtermijn:

- u wordt onder curatele gesteld of uw vermogen wordt helemaal of voor een deel onder bewind gesteld
- wij vinden dat de bankrelatie met u een gevaar is voor de integriteit van ons of van de financiële sector. Bijvoorbeeld bij een vermoeden van fraude of als de goede naam van ons of van andere banken wordt aangetast
- uw faillissement wordt aangevraagd, u vraagt surseance van betaling aan, de wettelijke schuldsaneringsregeling wordt op u van toepassing verklaard of er wordt beslag gelegd op de effectenrekening en/of geldrekening
- u bent een rechtspersoon en u wordt ontbonden of opgeheven
- de volmacht die u ons voor het vermogensbeheer heeft gegeven eindigt. Bijvoorbeeld omdat u deze intrekt.

3. Is de overeenkomst vermogensbeheer opgezegd? Dan stoppen wij met het beheren van uw vermogen. Zijn er ten tijde van de opzegging nog effecten op de effectenrekening aanwezig? Dan laat u ons weten wat u met de effecten wilt doen en wij laten u weten wat de mogelijkheden zijn. Bijvoorbeeld dat u ervoor kunt kiezen uw beleggingsbeslissingen voortaan zelf te nemen. Voor u geldt dan wat in artikel 49 ('Zelf beleggen') staat.
Lukt het niet afspraken met u te maken? Dan mogen wij de effecten verkopen en de verkoopopbrengst overboeken naar de geldrekening. Vervolgens kunnen wij het saldo op de geldrekening overboeken naar een andere rekening van u. Wij bepalen op welk moment wij de effecten verkopen. Wij zijn dan niet verantwoordelijk voor de hoogte van de verkoopopbrengst. U geeft ons hiervoor een onherroepelijke volmacht door het sluiten van de vermogensbeheerovereenkomst.
Staan er geen effecten meer op de effectenrekening en geen geld meer op de geldrekening? Dan heffen wij deze op.
4. Zijn er orders die nog niet zijn uitgevoerd als de overeenkomst is opgezegd? Dan voeren wij deze zoveel mogelijk uit volgens de laatste met ons afgesproken uitgangspunten voor het vermogensbeheer van uw portefeuille.

57 Vermogensbeheer en overlijden

1. Overlijdt u? En zijn er geen andere rekeninghouders van de effectenrekening en geldrekening die nog in leven zijn? Dan spreken wij met de erfgenamen af wat er met het vermogensbeheer moet gebeuren. Zij kunnen bijvoorbeeld:
 - met ons afspreken dat de overeenkomst vermogensbeheer wordt omgezet naar een overeenkomst waarbij de erfgenamen voortaan zelf beleggingsbeslissingen nemen
 - met ons een nieuwe overeenkomst vermogensbeheer sluiten om door te gaan met het vermogensbeheer
 - ons opdracht geven om de effecten te verkopen of over te boeken naar effectenrekeningen op naam van de erfgenamen.
2. Totdat wij andere afspraken met de erfgenamen hebben gemaakt, blijven wij het vermogensbeheer uitvoeren volgens de laatste met ons afgesproken uitgangspunten voor het vermogensbeheer van uw portefeuille. Dit doen wij nog minstens 12 maanden nadat u bent overleden. Zijn die 12 maanden voorbij en is het niet gelukt afspraken te maken met de erfgenamen? Dan kunnen wij de vermogensbeheerovereenkomst opzeggen met een opzegtermijn van één maand. Doen wij dat, dan stoppen wij na het verstrijken van de opzegtermijn met het beheren van uw vermogen. Als wij geen eenduidige andere instructies van de erfgenamen ontvangen, zijn wij bevoegd de effecten te verkopen en de verkoopopbrengst over te boeken naar de geldrekening. Vervolgens kunnen wij het saldo op de geldrekening overboeken naar een andere rekening van u. Wij bepalen op welk moment wij de effecten verkopen. Wij zijn dan niet verantwoordelijk voor de hoogte van de verkoopopbrengst. U geeft ons hiervoor een onherroepelijke volmacht door het sluiten van de vermogensbeheerovereenkomst. Staan er geen effecten meer op de effectenrekening en geen geld meer op de geldrekening? Dan heffen wij deze op.
3. Overlijdt u? En heeft u een en/of-effectenrekening met een andere rekeninghouder die nog in leven is? Dan eindigt de vermogensbeheerovereenkomst niet.

De tekst van deze Algemene voorwaarden voor de effectendienstverlening van de Rabobank 2018 is op 20 oktober 2017 gedeponerd ter griffie van de rechtbank Midden-Nederland te Utrecht, onder nummer 304/2017.

Bijlage 1

van de Algemene voorwaarden voor de effectendienstverlening van de Rabobank 2018

Beknopte beschrijving van ons beleid bij belangenconflicten

Bij de uitvoering van onze dienstverlening kunnen er binnen onze organisatie belangenconflicten ontstaan. Dit kan gebeuren als 2 of meer partijen een ander belang hebben. Deze belangenconflicten kunnen plaatsvinden tussen klanten van Rabobank, tussen Rabobank en een klant of tussen een medewerker van de bank en een klant.

Wij willen voorkomen dat klanten of anderen negatief worden geraakt bij een (mogelijk) belangenconflict. Daarom hebben wij regels opgesteld waar onze medewerkers zich aan moeten houden. Deze regels zijn een onderdeel van de integriteitregels die gelden voor alle medewerkers van Rabobank.

Deze regels betekenen in het kort dat onze medewerkers uw belang vooropstellen. Ook mogen privé-belangen van onze medewerkers geen rol spelen en moet de schijn van vermenging van belangen worden voorkomen. Om belangenconflicten te voorkomen, kijken wij daarbij niet alleen naar onze medewerkers, maar ook naar hun directe familieleden. Ook zijn er regels opgesteld voor het omgaan met informatie. Onze medewerkers mogen informatie die ze van klanten hebben gekregen bijvoorbeeld alleen gebruiken voor het specifieke doel of de transactie waarvoor de informatie is verkregen.

Nevenfuncties, giften en beleggen

Ter voorkoming van belangenconflicten zijn er aanvullende maatregelen genomen. Medewerkers moeten hun nevenfuncties registreren en het management moet toestemming geven om dergelijke functies uit te voeren. Bij de beoordeling van deze functies wordt gekeken of de nevenfunctie mogelijk een belangenconflict kan veroorzaken met de werkzaamheden van de medewerker of met onze dienstverlening.

Daarnaast gelden er ook regels voor giften. Onze medewerkers mogen niet zomaar een gift of cadeau ontvangen of geven. Als een medewerker toch een gift krijgt met een waarde die hoger is dan wij intern acceptabel vinden, moet hij of zij dit melden en toestemming vragen om deze gift te mogen ontvangen.

Er zijn ook maatregelen genomen om beleggingsmogelijkheden voor onze medewerkers te beperken. Sommige transacties mogen zij niet of niet gedurende een bepaalde periode uitvoeren. Ook mogen onze medewerkers (beleggings-)informatie die zij hebben opgedaan uit hoofde van hun functie of werkzaamheden niet gebruiken om hier zelf voordeel mee te behalen. Sommige medewerkers zijn aangewezen als 'insider'. Voor hen gelden nog aanvullende regels voor privé-beleggingstransacties.

Aanvullende maatregelen

Wij proberen onze organisatie zo in te richten dat belangenconflicten worden voorkomen. Zo nemen we bijvoorbeeld maatregelen om te voorkomen dat informatie binnen een onderdeel van de organisatie terecht komt bij medewerkers van een afdeling die deze informatie niet nodig hebben voor de uitoefening van hun functie. Deze maatregelen kunnen bestaan uit organisatorische, procedurele, systeemtechnische of fysieke scheidingen of combinaties hiervan. Deze barrières zijn aangebracht tussen de verschillende organisatieonderdelen en afdelingen.

Als een belangenconflict, ondanks de door ons getroffen maatregelen onvermijdelijk is, informeren wij u hierover. U kunt op die manier afwegen wat u vindt van onze diensten. U kunt zo ook beter besluiten of u bij ons wilt bankieren.

Als de maatregelen die wij hebben genomen niet genoeg zijn om uw belangen goed te beschermen, kunnen wij besluiten geen diensten aan u te verlenen.

Kort samengevat is het belangrijkste uitgangspunt in ons beleid dat we belangenconflicten willen vermijden. Als er toch belangenconflicten ontstaan, streven wij ernaar deze tijdig te signaleren en vervolgens adequate maatregelen te nemen om ze op te lossen.

Bijlage 2

van de Algemene voorwaarden voor de effectendienstverlening van de Rabobank 2018

Bescherming van uw effecten en gelden bij de Rabobank

Bescherming van uw effecten en gelden bij Rabobank vindt plaats op verschillende manieren. Rabobank valt onder de bescherming van de Wet giraal effectenverkeer (Wge), het beleggerscompensatiestelsel (BCS) en het depositogarantiestelsel (DGS). Hieronder zullen deze regelingen besproken worden.

Wet giraal effectenverkeer

Als u via ons effecten bewaart, is het goed te weten wat er gebeurt als Rabobank of een door ons ingeschakelde derde failliet zou gaan.

De effecten waarin u via ons kunt beleggen worden beschermd door de Wge. Deze wet zorgt ervoor dat uw effecten geen onderdeel uitmaken van het vermogen van Rabobank als Rabobank failliet gaat. Wij bewaren deze effecten namelijk in een verzameldepot waarvan u, samen met andere beleggers van Rabobank, mede-eigenaar bent.

Rabobank kan voor uw rekening en risico bij een derde partij derivatenposities (zoals opties) aangaan. De Wge biedt ook bescherming aan dergelijke derivatenposities. Deze bescherming vindt op een andere wijze plaats dan hiervoor beschreven. Uw rechten en verplichtingen op grond van deze derivatenposities vormen te samen met die van andere klanten een afgescheiden deel van het vermogen van Rabobank. Dit betekent dat deze derivatenposities in geval Rabobank failliet gaat, niet in het faillissement vallen. Ook de voor u bij een derde partij voor uw verplichtingen verschaft zekerheden vallen in dit afgescheiden derivatenvermogen.

Dit afgescheiden vermogen wordt in geval van faillissement van Rabobank overgedragen aan een andere bank of apart van het faillissement van Rabobank afgewikkeld. Dit afgescheiden vermogen dient uitsluitend tot voldoening van vorderingen van klanten van wie de derivatenposities onderdeel uitmaken van het afgescheiden vermogen.

In geval het afgescheiden vermogen onvoldoende is voor het voldoen van uw vordering, kunt u een vordering bij de curator in het faillissement van Rabobank indienen. Hiervan is bijvoorbeeld sprake als de bank minder zekerheden voor uw verplichtingen aan een derde partij heeft verschaft dan u aan Rabobank heeft verstrekt. Er is een risico dat de door u ingediende vordering niet of slechts voor een beperkt gedeelte wordt voldaan.

Deze bescherming van de Wge helpt niet tegen het risico op waardevermindering door koers- of valutaverlies. Dat risico is verbonden aan beleggen en komt altijd voor rekening van de belegger.

Wanneer geldt de Wge?

De Wge geldt pas vanaf het moment waarop de effecten aan u zijn geleverd. Dit is niet het moment van aankoop. Als u bijvoorbeeld aandelen koopt, ziet u deze aandelen direct op uw rekening staan. De aandelen worden echter pas later daadwerkelijk geleverd. Dit heeft te maken met de gebruikelijke (administratieve) afwikkeling van een transactie. Het is gebruikelijk dat de levering 2 dagen na aankoop gebeurt, maar afhankelijk van het effect waarin u belegt en de wijze van administratieve afwikkeling kan dit langer duren. Vanaf het moment van daadwerkelijke levering geldt de bescherming van de Wge. Zolang deze levering nog niet heeft plaatsgevonden, loopt u het risico dat uw vordering geheel of gedeeltelijk verloren kan gaan als Rabobank op dat moment failliet gaat. De bescherming door de Wge stopt als u de effecten verkoopt.

In het geval van derivatenposities geldt de Wge pas op het moment dat de positie wordt ingenomen.

Dit is het moment waarop de positie op uw effectenrekening is geopend en in de administratie van Rabobank is verwerkt.

Gebruik diensten van derden

Wij mogen bij de uitvoering van opdrachten en voor de bewaring van effecten gebruikmaken van de diensten van derden, bijvoorbeeld voor het verhandelen en bewaren van effecten in het buitenland. Deze derden kunnen op hun beurt ook weer gebruikmaken van derden. Sommige van deze door ons ingeschakelde derden maken voor de bewaring van effecten gebruik van een omnibusrekening bij andere derden. Dit is een rekening waarop posities van alle klanten in gelijksoortige effecten bewaard worden. Een mogelijk risico is dat de effecten die voor een klant worden gehouden op deze omnibusrekening kunnen worden vermengd met andere effecten die op deze rekening worden geadmistreerd. In geval van een faillissement van de partij waar de effecten aangehouden worden, krijgt u mogelijk niet al uw effecten terug. Bij de keuze van de door ons ingeschakelde derden zullen wij steeds de nodige zorgvuldigheid in acht nemen en toetsen wij periodiek deze keuze. Wij zijn echter niet aansprakelijk voor uw eventuele schade als een derde niet aan zijn verplichtingen kan voldoen.

Op de door ons bij een derde in het buitenland aangehouden effecten of gelden is het recht van het betreffende land van toepassing. Dit kan van invloed zijn op uw rechten op deze effecten of gelden. Afhankelijk van het buitenlands recht dat van toepassing is, zult u er rekening mee moeten houden dat bij insolventie van deze derde, de door ons bij deze derde aangehouden effecten in de boedel van deze derde kunnen vallen. Ook kan van invloed zijn op welke naam de rekening bij die derde is geadmistreerd.

Beleggerscompensatiestelsel

Als de effecten nog niet geleverd zijn, worden deze wel beschermd door het beleggerscompensatiestelsel. Deze bescherming geldt ook nog als de effecten zijn geleverd. De maximale vergoeding die u krijgt, is echter beperkt. De criteria die van toepassing zijn en de hoogte hiervan vindt u op www.dnb.nl.

Depositogarantiestelsel

Het tegoed op uw geldrekening valt onder de dekking van het depositogarantiestelsel. Als wij niet meer aan onze verplichtingen kunnen voldoen, zoals bij een faillissement, zijn tegoeden op uw rekeningen bij ons tot een maximum van € 100.000,- per rekeninghouder per bank gegarandeerd. Wij informeren u over het depositogarantiestelsel door middel van het 'Informatieblad depositogarantiestelsel'. Meer informatie over het depositogarantiestelsel en het 'Informatieblad depositogarantiestelsel' kunt u vinden op www.rabobank.nl/dgs. Meer informatie over het depositogarantiestelsel vindt u op www.dnb.nl.

Pandrecht en verrekeningsrecht

Door het sluiten van de overeenkomst geeft u ons een pandrecht op alle effecten op de effectenrekening en al het geld op de geldrekening. Dit pandrecht geldt ook voor de effecten en het geld dat in de toekomst op deze rekeningen staat. En voor terugbetalingen en vergoedingen die u ter zake van de effecten krijgt. Dit pandrecht geeft u tot zekerheid voor alle schulden van u aan ons. Ook voor toekomstige schulden.

Wij maken alleen gebruik van deze verpanding als wij een vordering op u hebben of zullen krijgen. Hebben wij niets van u te vorderen of hebben wij wel een vordering op u maar is daarvoor voldoende zekerheid gesteld? Dan kunt u gewoon gebruik maken van de effectenrekening en de geldrekening, behalve als er een andere reden is waarom u de effectenrekening en de geldrekening niet kunt gebruiken (bijvoorbeeld als het een en-rekening is of er beslag op is gelegd).

Wij mogen altijd hetgeen wij al dan niet opeisbaar of onder voorwaarde van u te vorderen hebben, verrekenen met al dan niet opeisbare tegenvorderingen van u op ons, ongeacht de valuta waarin de vorderingen en tegenvorderingen luiden. Derden bij wie wij in het buitenland effecten of gelden aanhouden, zullen op grond van het buitenlands recht dat van toepassing is, veelal een pandrecht, verrekenbevoegdheid, retentierecht dan wel een ander verhaalsrecht hebben op de bij hen in bewaring gegeven effecten of gelden voor de betaling van beheer- of bewaarkosten.

Aan u toebehorende effecten zullen niet door ons worden uitgeleend of herverpand.

Bijlage 3

van de Algemene voorwaarden voor de effectendienstverlening van de Rabobank 2018

Algemene beschrijving van de aard en risico's van effecten

Iedere belegging brengt in meer of mindere mate risico's met zich mee. Meestal geldt dat hoe hoger het verwachte rendement is, hoe hoger de risico's zullen zijn. In deze bijlage leggen we uit wat de belangrijkste risico's zijn voor beleggers. Daarnaast beschrijven we de kenmerken van enkele effecten die u op uw effectenrekening kunt aanhouden. Deze bijlage kan niet alle kenmerken van alle effecten en de daaraan verbonden risico's uitputtend beschrijven. Voordat u een bepaald effect gaat aanschaffen, adviseren wij u kennis te nemen van de specifieke kenmerken en risico's van dat effect. Voor verpakte retailbeleggingsproducten (zoals gestructureerde producten en opties) wordt aan u bijvoorbeeld het essentiële-informatiedocument (EID) verstrekt om onder meer de aard en de risico's van deze producten te begrijpen. Neem voor meer informatie contact met ons op.

Koersrisico

Het risico dat de koers van een effect daalt als gevolg van ontwikkelingen bij het betreffende specifieke bedrijf. Het koersrisico dat u op uw beleggingsportefeuille loopt wordt in beginsel minder naarmate uw investeringen beter zijn gespreid over meerdere uitgevende instellingen en sectoren. Door een goede spreiding neemt het koersrisico af en blijft met name het marktrisico over.

Debiteuren- of kredietrisico

De waarde van een obligatie wordt in de eerste plaats bepaald door de verwachting of een uitgevende instelling (de debiteur) zijn rente- en aflossingsverplichtingen kan nakomen. Hoe hoger de kredietwaardigheid van een uitgevende instelling, hoe lager het rendement op de obligatie zal zijn. Obligaties die een credit rating van Standard & Poor's lager dan BBB- hebben, worden high yield obligaties genoemd. Bij dergelijke leningen is het debiteurenrisico voor de belegger relatief groot.

Valutarisico

Het valutarisico speelt voor beleggers in de eurozone een belangrijke rol bij obligaties of aandelen die niet in euro zijn genoteerd. Maar ook bij aandelen die wel in euro zijn genoteerd, kan er sprake zijn van valutarisico. In dat geval zit het eventuele valutarisico in de koers van het aandeel. De mate waarin de koers van een in euro noterend aandeel gevoelig is voor valutakoersschommelingen wordt bepaald door de mate waarin de uitgevende instelling haar resultaten behaalt in landen buiten de eurozone.

Marktrisico

Marktrisico is het risico dat beleggingen minder waard worden door ontwikkelingen in de algemene economische situatie. Dit risico wordt niet minder naarmate een portefeuille breder gespreid is, aangezien de gehele markt door dit type risico geraakt wordt. Gedacht kan bijvoorbeeld worden aan de invloed van een verslechtering van de economische groei.

Renterisico

Het renterisico is het gevolg van bewegingen in de kapitaalmarktrente. Veranderingen in de rentevoet hebben een belangrijke invloed op zowel de koersen van aandelen als van obligaties. Het renterisico leidt dus ook tot koersrisico. Bij aandelen heeft een stijging van de rente doorgaans een negatieve invloed op de koersen omdat de consumptie hierdoor daalt en de rentelasten van een onderneming stijgen. Ook obligaties worden minder aantrekkelijk als de rente stijgt. Hoe langer de nog resterende looptijd van een obligatie is, hoe groter de koersdaling zal zijn. Zolang de obligaties niet worden verkocht, lijdt u echter geen verlies. U heeft namelijk gedurende een lange(re) periode een vaste rentevergoeding bedongen, en op de einddatum wordt normaal gesproken de volledige hoofdsom van de obligatie terugbetaald.

Liquiditeitsrisico/volatiliteitsrisico

Liquiditeitsrisico is het risico dat optreedt als beleggingen niet of nauwelijks kunnen worden verhandeld. Hierdoor kunnen de beleggingen (tijdelijk) niet worden verkocht en heeft de belegger geen vrije beschikking over de inleg of alleen tegen een flinke korting op de laatste marktprijs. Ook kan dit leiden tot grote koersschommelingen, dit heet ook wel volatiliteitsrisico.

Bail-in risico

Bail-in betekent dat als de financiële gezondheid van een bank verslechtert, toezichhouders een bijdrage van de kapitaalverschaffers en overige crediteuren van de bank kunnen vragen om de financiële positie van de bank te verbeteren. Deze bijdrage kan plaatsvinden door afschrijving van vorderingen op de bank of omzetting daarvan in een meer achtergesteld vorderingsrecht of aandelen en kan in beginsel van alle niet uitgezonderde crediteuren worden verlangd. Slechts een beperkt aantal typen vorderingen is wettelijk uitgezonderd van het bail-in-instrument. Dit betreft onder andere tegoeden die gedekt worden door het depositogarantiestelsel.

In geval van een bail-in doet het risico dat een belegger (een deel van) zijn inleg of vordering kwijt raakt zich al in een eerder stadium voor dan in geval van insolventie van de bank.

Door het risico van een bail-in-maatregel kan de verhandelbaarheid van door de bank uitgegeven instrumenten verslechteren en is het mogelijk dat deze instrumenten niet of slechts tegen een prijs die veel lager ligt dan de inleg kunnen worden verkocht. Blootstelling aan de gevolgen van een bail-in-maatregel kan zich ook op een indirecte wijze voordoen als bijvoorbeeld door middel van beleggingsfondsen (met inachtneming van het beginsel van risicospreiding) of derivaten wordt belegd in door banken uitgegeven financiële instrumenten.

Overige risico's

Voorbeelden van overige risico's zijn onder meer:

- liquiditeitsrisico: het risico van een geringe verhandelbaarheid
- politieke risico's: wijziging van wet- en regelgeving en andere overheidsmaatregelen die de belegger benadelen
- inflatierisico: het risico dat de koopkracht van de euro afneemt

- herbeleggingsrisico: het risico dat er op het moment van aflossing geen gelijkwaardige herbeleggingsmogelijkheid is
- fiscaal risico: het risico dat de fiscale behandeling wijzigt door wijziging in de toepasselijke fiscale wetgeving of de interpretatie daarvan
- beleggen met geleend geld: wanneer u belegt met geleend geld, bijvoorbeeld met een effectenkrediet, dan kan het zijn dat u uw hele inleg verliest en zelfs een schuld overhoudt.

De hierboven genoemde risico's kunnen van toepassing zijn op de onderstaande categorieën effecten.

Korte beschrijving van de verschillende effecten

Aandelen

Een aandeel is een deelneming in het eigen vermogen van een vennootschap. De gezamenlijke aandeelhouders zijn eigenaar van de vennootschap. Bij aandelen is sprake van risicodragend kapitaal. Bij een faillissement loopt de waarde van het aandeel meestal terug tot nul. De waardeontwikkeling is vooral afhankelijk van de gerealiseerde en verwachte bedrijfsresultaten en de dividendpolitiek van de betrokken vennootschap. Aandeelhouders komen pas voor dividend in aanmerking nadat alle overige kapitaalverschaffers de aan hen toekomende gelden hebben ontvangen en het bedrijfsresultaat een dividendbetaling mogelijk maakt.

Er zijn veel manieren om de aandelenmarkt onder te verdelen. De eerste onderverdeling is een welvaarts- en marktafhankelijke onderverdeling, waarbij een onderscheid wordt gemaakt tussen de ontwikkelde markten en de opkomende markten. De ontwikkelde markten worden gevormd door de landen met een goed ontwikkelde en stabiele economie en een welvaartsniveau per hoofd van de bevolking dat minimaal 3 jaar op rij 25% boven de grens van hoge inkomens (definitie Wereldbank) valt. De opkomende markten kennen gemiddeld een lagere welvaart maar ook minder ontwikkelde financiële markten qua omvang en liquiditeit en bijvoorbeeld minder vrij kapitaalverkeer, minder regelgeving, minder transparantie en informatie en een minder goede afhandeling van transacties.

Een andere onderverdeling is die naar sectoren. Zo kan bijvoorbeeld onderscheid worden gemaakt naar cyclische sectoren en niet-cyclische sectoren. Cyclische sectoren zoals de staalindustrie, de resultaten in de chemische industrie en de automobielenindustrie zullen in de regel sterker afhankelijk zijn van de economische ontwikkeling dan de niet-cyclische sectoren, zoals de voedingsindustrie en de nutssector.

Obligaties

De koper van een obligatie leent geld uit aan een bedrijf of een andere instantie zoals een land (staatsleningen). Een obligatie is een schuldbrief waarmee de uitgevende instelling de vordering erkent die de koper van de obligatie op haar heeft. Over de schuld vergoedt de uitgevende instelling een vooraf overeengekomen rente.

Obligaties zijn er in verschillende vormen. Bijna alle obligaties zijn aflosbaar, wat betekent dat ze een bepaalde looptijd hebben. Een bijzondere vorm is de perpetuele obligatie (perpetual). Deze obligatie kent geen vooraf bekende aflossingsdatum, maar aflossing vindt alleen plaats als de uitgevende instelling dat wenst. In het algemeen zijn perpetuums zeer rentegevoelig. Deze obligaties hebben ook een 'aandelenkarakter'. Zo hoeven ze bijvoorbeeld niet te worden afgelost, wordt de rente uitbetaald afhankelijk van het bedrijfsresultaat en is de mogelijke aflossing afhankelijk van de gezondheid van de onderneming.

Bij de bedrijfsobligaties wordt in de regel onderscheid gemaakt tussen obligaties met een hoge kredietkwaliteit (investment grade) en met een lage kredietkwaliteit (high yield). Standard & Poor's geeft een credit rating (risico-indicator) van obligaties. Deze credit rating geeft aan hoe waarschijnlijk het is dat de onderneming de obligatie kan terugbetalen. De credit rating loopt van AAA tot D, waarbij AAA de hoogste kredietkwaliteit weergeeft. In termen van de credit rating van Standard & Poor's hebben investment grade obligaties een credit rating van BBB- of hoger.

Beleggingsfondsen

Bij een beleggingsfonds brengen de deelnemers gezamenlijk een vermogen bijeen dat door de beheerder volgens de doelstellingen van het fonds belegd wordt. Naast de expertise die de beheerder heeft, is het grote voordeel dat de deelnemers een spreiding kunnen bereiken die individueel vaak niet haalbaar is. Er zijn ook beleggingsfondsen die slechts in één sector, land of regio beleggen, waardoor sprake is van een beperktere spreiding.

De meeste beleggingsfondsen zijn open-end. Dit betekent dat het fonds continu aandelen (participaties) uitgeeft of inneemt. Het aantal aandelen of participaties in zo'n open-end beleggingsfonds varieert. Het gevolg daarvan is dat de prijs waarop gehandeld wordt bij open-end beleggingsfondsen vrijwel volledig wordt bepaald door de intrinsieke waarde. Dit is de waarde van de onderliggende beleggingsportefeuille van het betreffende fonds gedeeld door het aantal uitstaande participaties.

Is een beleggingsfonds closed-end, dan zijn vraag en aanbod wel van invloed op de koers. Het aantal aandelen of participaties in zo'n closed-end fonds is gefixeerd.

Beleggingsfondsen kunnen worden verdeeld in actieve en passieve beleggingsfondsen. Bij een actief beleggingsfonds probeert de beheerder de portefeuille anders in te delen dan de index, om daarmee een beter resultaat te bereiken. Dit kan positief, maar ook negatief uitpakken. Een passief beheerd fonds (een tracker) volgt een index. Normaal gesproken is de ontwikkeling van een dergelijke portefeuille dan ook vergelijkbaar met die van de betreffende index. Bij de aankoop van zo'n tracker koopt men een stukje AEX. Een tracker kan ook gericht zijn op een sector (bijvoorbeeld technologie), bepaalde regio of zelfs een grondstof. Omdat er bij passieve beleggingsfondsen geen actief beleid wordt gevoerd, zijn de kosten die aan het fonds zijn verbonden vaak lager dan bij actief beheerde fondsen.

De risico's van beleggen in een beleggingsfonds zijn vooral afhankelijk van de beleggingsproducten waarin het fonds zelf belegt. Worden de bedrijven waarin bijvoorbeeld een aandelenfonds belegt minder waard, dan wordt ook uw belegging in dat beleggingsfonds minder waard. Als het beleggingsfonds winst maakt wordt dit soms uitgekeerd in de vorm van een dividend. Ook kan het zijn dat de winst automatisch opnieuw in het fonds wordt belegd. U krijgt dan dus geen geld. De risico's van beleggen in een beleggingsfonds zijn over het algemeen kleiner dan een rechtstreekse belegging in aandelen of obligaties doordat de fondsbeheerder de beleggingen binnen het fonds spreidt. Die spreiding zou u anders alleen met een groot vermogen kunnen krijgen.

Sommige beleggingsfondsen kennen bijzondere risico's zoals gebruikmaken van derivaten en beleggen met geleend geld. Voor beleggingsfondsen is de Essentiële Beleggersinformatie beschikbaar. Wij adviseren u deze vooraf te lezen.

Gestructureerde producten

Een gestructureerd product is een combinatie van meerdere beleggingsproducten, meestal een obligatie en een optie. De optie zorgt voor een bepaalde hefboomwerking. Met de hefboomwerking wordt bedoeld dat een procentueel veel hoger rendement kan worden behaald dan met de onderliggende waarde zelf. Deze hefboomwerking kent ook een risico. Over

het algemeen geldt namelijk: hoe hoger het verwachte rendement, hoe hoger ook het risico. Een garantie of bescherming zorgt voor kosten en deze kosten verlagen het rendement. Minder risico betekent daarom in de regel ook dat het te verwachten rendement lager zal zijn.

Producten waarbij de inleg deels gegarandeerd wordt zijn garantieproducten. De garantie c.q. bescherming is niet van toepassing indien tussentijds tot verkoop van het gestructureerde product wordt overgegaan.

De marktwaarde kan hoger of lager zijn dan de nominale waarde van het gestructureerde product en wordt beïnvloed door verschillende factoren, waaronder de ontwikkeling van de onderliggende waarde en de mate van verhandelbaarheid. Als u wilt beleggen in een gestructureerd product is het verstandig u vooraf goed te informeren over de (mogelijke) gevolgen van de gecombineerde producten. Houdt u er rekening mee dat ieder voordeel (kans op een hoger rendement of bescherming) een prijs heeft.

Opties

Als u een optie koopt, heeft u het recht (maar niet de plicht) een onderliggende waarde (bijvoorbeeld aandelen) tegen een vooraf vastgestelde prijs te kopen of te verkopen. Koopt u een optie waarmee u kunt kopen, dan heet dat een call optie. Koopt u een optie waarmee u kunt verkopen, dan heet dat een put optie. De koper van een optie kan maximaal zijn inleg verliezen. Als u een optie verkoopt, heeft u de plicht in een uitoefenperiode een bepaalde hoeveelheid van een onderliggende waarde te kopen of te verkopen. Verkopen van opties noemen we ook wel schrijven van opties. De schrijver kan (zelfs veel) meer verliezen dan zijn premieopbrengst. Dit komt omdat de schrijver van de optie ook de onderliggende waarde moet leveren aan de koper als deze daarom vraagt. Meestal wordt dit in geld afgewikkeld.

Als iemand een call optie schrijft terwijl hij de onderliggende waarde zelf bezit, wordt de optie als 'gedekt' aangemerkt. Een belegger kan ook een call optie schrijven zonder dat hij de onderliggende waarde bezit. In zo'n geval is er sprake van 'ongedekt' schrijven. Geschreven put opties zijn altijd ongedekt. Aan het ongedekt schrijven van opties zijn risico's verbonden. Rabobank verlangt daarom van de houder van dit soort posities een zekerheid, ook wel de marginverplichting genoemd. De hoogte hiervan wordt door Rabobank berekend, en is afhankelijk van de door de belegger gekozen optiestrategie.

Turbo's

Een Turbo is een risicovol gestructureerd product, dat u op de beurs kunt kopen of verkopen. Met een Turbo kunt u inspelen op een koersbeweging van een onderliggende waarde. Deze onderliggende waarden kunnen aandelen, obligaties, grondstoffen, valuta of een index zijn. Met een Turbo Long kunt u inspelen op een stijging van de onderliggende waarde. Met een Turbo Short op een daling.

De naam 'Turbo' is een soortnaam. Er zijn ook andere namen voor vergelijkbare beleggingsproducten.

Elke Turbo heeft een zogenaamd financieringsniveau, waar u ook een rentevergoeding voor betaalt. Hierdoor hoeft u maar een klein deel van de waarde van de onderliggende waarde te betalen. Door het financieringsniveau zit er in een Turbo een hefboom. U betaalt namelijk maar een deel van de onderliggende waarde, maar u gaat wel volledig mee met de daling of stijging daarvan. De waarde van de Turbo zal daarom sterk reageren op een stijging of daling van de waarde van de onderliggende waarde.

In elke Turbo zit een bepaalde bescherming. Deze bescherming zorgt ervoor dat u niet meer kunt verliezen dan uw inleg. Dit komt door de 'stop loss'. Hierdoor beëindigt de uitgevende instelling de Turbo als de onderliggende waarde een bepaald niveau bereikt of daar overheen gaat. Dit betekent dat u als belegger uw gehele inleg kwijtraakt. Heeft de Turbo bij de afwikkeling nog een bepaalde restwaarde? Dan krijgt u die waarde uitbetaald. De 'stop loss' staat niet voor de hele looptijd van de Turbo vast, maar verandert. De uitgevende instelling past de 'stop loss' meestal elke maand aan het nieuwe financieringsniveau aan.

Bijlage 4

van de Algemene voorwaarden voor de effectendienstverlening van de Rabobank 2018

Het orderuitvoeringsbeleid van de Rabobank

Geeft u een order op tot aan- en verkoop van effecten? Dan volgen wij bij de uitvoering van uw order het orderuitvoeringsbeleid. In deze samenvatting van het beleid leggen wij uit welke werkwijze wij hanteren bij het uitvoeren van uw order. Bij deze werkwijze hebben wij een afweging gemaakt tussen verschillende factoren om het best mogelijke resultaat voor u te behalen.

Orderuitvoering

Orders worden uitgevoerd op een handelsplaats. Wij bepalen op welke handelsplaats wij uw order met het best mogelijke resultaat kunnen uitvoeren. Bij de selectie van onze handelsplaatsen hebben wij gekeken naar onder andere efficiënte uitvoering en afhandeling van orders, continuïteit, risicobeheersing en de kosten van de geboden dienst. Het uitgangspunt is dat wij uw order uitvoeren tegen een zo goed mogelijke prijs, rekening houdend met de kosten van uitvoering. Geeft u een effectenorder aan ons door? Dan sturen wij uw order zo snel mogelijk door naar de gekozen handelsplaats. Soms maken wij hierbij gebruik van een tussenpersoon. Deze tussenpersoon noemen we een broker.

Met een handelsplaats bedoelen wij een gereguleerde markt, zoals bijvoorbeeld Euronext Amsterdam of de London Stock Exchange, maar ook een zogenoemde multilaterale handelsfaciliteit (MTF), zoals bijvoorbeeld BATS Europe. Daarnaast kunnen wij uw order ook met onszelf of onze broker als tegenpartij uitvoeren. Dit doen wij alleen als de prijs, rekening houdend met de kosten van uitvoering, gelijk is aan of beter is dan op een gereguleerde markt of MTF. Als uw order wordt uitgevoerd, duurt het 2 tot 3 dagen voordat afwikkeling van de order plaatsvindt. Afwikkeling betekent dat de ene partij zijn effecten krijgt en de tegenpartij haar geld. Gedurende deze periode bestaat het risico dat een partij failliet gaat en niet aan haar verplichtingen kan voldoen.

Het is mogelijk dat uw order niet in zijn geheel wordt uitgevoerd op één handelsplaats. Bijvoorbeeld omdat er onvoldoende vraag en/of aanbod op deze handelsplaats is. In dat geval kan uw order in delen worden uitgevoerd al dan niet op verschillende handelsplaatsen. U kunt op uw effectennota zien op welke handelsplaatsen uw order is uitgevoerd.

Bepalen van het best mogelijke resultaat

Geeft u een order aan ons door? Dan hebben wij maatregelen getroffen om bij het uitvoeren van uw order het best mogelijke resultaat voor u te behalen. Hierbij houden wij rekening met verschillende factoren. Eén van de factoren is de prijs (koers) die wordt gevraagd of geboden voor de effecten op een handelsplaats. Daarnaast wordt gekeken naar de kosten die gelden voor het uitvoeren van uw order via deze handelsplaats. Ook houden we rekening met hoe snel we uw order kunnen doorsturen naar een handelsplaats, de omvang van uw order, de voorwaarden die u meegeeft aan de order en hoe groot de kans is dat uw order wordt uitgevoerd en afgewikkeld.

Bij het bepalen van het best mogelijke resultaat wegen niet alle factoren even zwaar. Wij hebben u ingedeeld in de groep van niet-professionele beleggers. Voor deze groep weegt de factor prijs, rekening houdend met de uitvoeringskosten, het zwaarst bij het behalen van het best mogelijke resultaat. Ook houden wij rekening met het type effect dat u gaat kopen of verkopen.

Aandelen en trackers

Geeft u een order op in aandelen of trackers die noteren aan Euronext Amsterdam, Euronext Brussel of Euronext Parijs? Dan voeren wij uw order uit op deze beurs, waarbij wij gebruikmaken van de Best of Book service van Euronext. Best of Book houdt in dat er een prijs wordt afgegeven die gelijk is aan of beter dan de zogenoemde 'European Best Bid and Offer' (hierna: EBBO). De EBBO is de beste prijs van het aandeel, afgegeven op de verschillende Europese beurzen waar dat aandeel verhandeld kan worden. Op deze manier kunnen wij de best mogelijke prijs voor u behalen.

Wij hebben een directe aansluiting op de beurzen Euronext Amsterdam, Euronext Brussel en Euronext Parijs. Rabobank bekijkt regelmatig of zij de orders zelf via Euronext blijft uitvoeren of dat het efficiënter en goedkoper is om hierbij gebruik te maken van een broker. Wij bekijken dit niet voor iedere order apart.

Geeft u een order aan ons door voor een aandeel of een tracker uit ons assortiment dat niet is genoteerd aan Euronext Amsterdam, Euronext Brussel of Euronext Parijs? Dan sturen wij uw order door naar een broker. Onze broker heet Virtu. Virtu bepaalt op welke handelsplaats zij uw order uitvoert, binnen de met ons afgesproken kaders. Zij mogen de order met zichzelf als tegenpartij uitvoeren, via hun zogenoemde Systematic Internaliser (hierna: SI). Via haar SI geeft Virtu continu prijzen af waartegen zij de order kan uitvoeren. De order mag alleen via haar SI worden uitgevoerd als de uitvoeringsprijs gelijk is aan of beter is dan de EBBO. Is dat niet het geval? Dan stuurt Virtu de order door naar een handelsplatform. Dit is een gereguleerde markt of MTF. Hierbij vergelijkt zij de prijzen die door verschillende handelsplatformen worden afgegeven. Vervolgens wordt de order ter uitvoering verzonden naar het handelsplatform dat de beste prijs afgeeft.

Als u meer wilt weten over het orderuitvoeringsbeleid van Virtu, kunt u contact met ons opnemen.

Obligatie

Een groot gedeelte van de handel in obligaties vindt plaats tussen professionele partijen. Daarom houden we bij het uitvoeren van uw order ook rekening met de prijs die wordt afgegeven in de professionele markt. Dat gaat als volgt. Geeft u een obligatieorder door? Dan vergelijken wij de prijs die door ons wordt afgegeven met de prijs die wordt afgegeven op de door ons geselecteerde handelsplaatsen. Is deze prijs gelijk aan of beter dan de prijs die wordt afgegeven op een handelsplaats die wij gebruiken om onze prijzen mee te vergelijken? Dan mogen wij uw order uitvoeren met onszelf als tegenpartij. Is de prijs op een handelsplatform beter? Dan sturen wij uw order naar het handelsplatform.

Opties

Geeft u een optieorder aan ons door? Dan voeren wij uw optieorder uit op de beurs die de optie heeft uitgegeven. Wij hebben een directe aansluiting op de beurzen Euronext Amsterdam en Euronext Brussel. Daarom leggen wij de optieorders rechtstreeks bij deze beurzen in, zonder tussenkomst van een broker.

Beleggingsfondsen

De meeste open-end beleggingsfondsen in ons assortiment worden één keer per dag verhandeld. De koers waarop wordt gehandeld wordt niet bepaald door vraag en aanbod. De koers wordt bepaald door de onderliggende waarde van de effecten waar het beleggingsfonds in belegt. Daarom kijken wij bij de keuze van de handelsplaats alleen naar de kosten die worden berekend voor het afwickelen van de order.

Geeft u een order op in een open-end beleggingsfonds uit ons assortiment? Dan verzamelen we uw order en alle andere orders in hetzelfde beleggingsfonds op een vast tijdstip. Op deze manier kunnen we de kosten voor u en onszelf zo laag mogelijk houden. Vervolgens sturen we de order ter uitvoering door naar Euronext. Wordt het beleggingsfonds niet verhandeld op Euronext? Dan sturen we de order naar Clearstream Vestima.

Uitzonderingen

Grote orders

Het kan voorkomen dat een opgegeven order relatief groot is. Daarmee bedoelen we dat de order boven een bepaalde grens uit komt. Deze grens wordt bepaald door het handelsvolume van het effect in de periode voorafgaand aan het plaatsen van de order. Geeft u een order op die boven deze grens uitkomt? Dan kan het voorkomen dat wij uw order in delen naar de beurs versturen. Daarmee proberen wij marktverstoring te voorkomen en denken wij een betere uitvoering voor u te krijgen dan wanneer wij de order in zijn geheel versturen.

Wij mogen altijd grenzen stellen aan de posities die u inneemt. En wij zijn niet verplicht een opdracht die u ons geeft te accepteren, bijvoorbeeld omdat deze naar ons oordeel als marktverstoring zijn aan te merken.

Samenvoegen van orders

Heeft u het beheer van uw beleggingen overgelaten aan de beleggingsspecialisten van Rabobank? Dan kan het voorkomen dat we de orders die we voor u en voor andere klanten willen uitvoeren, in hetzelfde effect, samenvoegen. Wij doen dit, zodat er niet voor iedere klant een aparte order ingelegd hoeft te worden, die tegen een verschillende koers wordt uitgevoerd. Hierdoor ontstaan er geen verschillen tussen de beheerportefeuilles.

Mocht het voorkomen dat een samengevoegde order niet in zijn geheel wordt uitgevoerd, dan worden de effecten evenredig verdeeld. Wij voegen een order niet samen als wij denken dat dit nadelig voor u uitpakt. Wij kunnen niet garanderen dat het samenvoegen van de order niet nadelig voor u is.

Afwijkende instructie

Bij het uitvoeren van orders tot aan- en verkoop van effecten houden wij ons aan wat in het orderuitvoeringsbeleid staat beschreven. Geeft u instructies mee aan de order die afwijken van het orderuitvoeringsbeleid? Dan hoeven wij die instructies niet op te volgen. Het gevolg daarvan is dat wij uw order niet uitvoeren.

Volgen wij uw afwijkende instructies wel op? Dan kan dit ervoor zorgen dat we bij het uitvoeren van deze order niet de maatregelen kunnen nemen om het best mogelijke resultaat te behalen, zoals beschreven in het orderuitvoeringsbeleid.

Bijzondere omstandigheden

Onder bijzondere omstandigheden, waaronder het uitvallen van een ordersysteem of grote drukte op de beurs, zijn wij niet verplicht orders uit te voeren binnen de daarvoor gebruikelijke tijd. Wij zijn niet aansprakelijk voor schade die u daardoor lijdt, behalve bij opzet of grove schuld van ons.

Nazorg

Hebben wij een order voor u uitgevoerd? Dan vindt u de handelsplaats terug op uw effectennota. Op uw verzoek kunnen wij toelichten hoe wij de order voor u hebben uitgevoerd in overeenstemming met het orderuitvoeringsbeleid.

Evaluatie van het orderuitvoeringsbeleid

In deze samenvatting van het orderuitvoeringsbeleid wordt uitgelegd hoe wij orders in effecten voor u uitvoeren. Het uitgangspunt hierbij is dat wij uw orders uitvoeren tegen een zo goed mogelijke prijs rekening houdend met uitvoeringskosten.

Ten minste één keer per jaar, of vaker als daar aanleiding voor is, evalueren wij ons orderuitvoeringsbeleid. Wij gaan dan na of de maatregelen die in dit beleid worden beschreven voor u tot het best mogelijke resultaat hebben geleid. Is dat niet het geval? Dan kijken wij of een andere handelsplaats of broker wel tot het best mogelijke resultaat kan leiden. Dit is een zorgvuldig selectieproces, waarbij wij onder andere letten op efficiënte uitvoering en afhandeling van orders, continuïteit, risicobeheersing en de kosten van de geboden dienst. Veranderen er belangrijke dingen? Dan laten wij u dat van te voren weten.

Jaarlijks publiceren wij een samenvatting van de kwaliteit van onze orderuitvoering en de maatregelen die wij in het orderuitvoeringsbeleid hebben getroffen. Deze samenvatting wordt gepubliceerd op www.rabobank.nl/beleggen.

Toestemming

Geeft u een order aan ons door nadat u deze samenvatting van het orderuitvoeringsbeleid van ons heeft ontvangen? Dan stemt u in met de wijze waarop wij orders in effecten voor u uitvoeren, zoals beschreven in het orderuitvoeringsbeleid. Als orders buiten een handelsplatform, zoals een gereguleerde markt of multilaterale handelsfaciliteit, worden uitgevoerd hebben wij uw uitdrukkelijke toestemming nodig. U wordt geacht deze uitdrukkelijke toestemming te hebben gegeven door het verstrekken van een order na het van kracht worden van deze algemene voorwaarden.